

fvb·ffc
constructiv

HERMES

Onderzoek naar het personeelsverloop
in de bouwsector: Vlaanderen

Gegevens 2008

Inhoudstafel

I. Inleiding	4
A. <i>Opzet onderzoek</i>	5
B. <i>Bespreking populatie</i>	6
II. Verloop.....	7
A. <i>Algemeen</i>	7
1. Vlaanderen.....	7
2. Sector	8
3. Bedrijfsgrootte	8
B. <i>Specifiek</i>	10
1. Zelfde werkgever bouw (ZWB)	10
a) Leeftijd	10
b) Sector	11
c) Bedrijfsgrootte.....	13
2. Andere werkgever bouw (AWB)	15
a) Leeftijd	15
b) Sector	16
c) Bedrijfsgrootte.....	18
d) Bestemming.....	19
3. Vergelijking ZWB en AWB.....	20
4. Uitstroom.....	23
a) Leeftijd	23
b) Sector	24
c) Bedrijfsgrootte.....	26
d) Uitdieping.....	27
5. Vergelijking AWB en Uitstroom	28
6. Instroom	31
a) Leeftijd	31
b) Sector	32
c) Bedrijfsgrootte.....	33
7. Vergelijking Instroom en Uitstroom.....	34
C. <i>Totaalbeeld</i>	37
1. Historiek	37
2. Leeftijd	38
3. Sector	40
4. Bedrijfsgrootte.....	41
5. Schema.....	42
III. Mogelijke instroom en nodige instroom	44
1. Nationaal.....	44
2. Vlaanderen.....	46

I. Inleiding

De opdracht die de sectorale partners van het Bouwbedrijf aan het FVB hebben toegewezen, betreft het bevorderen van de vakopleiding van zowel de toekomstige als van de reeds actieve bouwvakarbeiders of, andersom, erover waken dat de bouwbedrijven kunnen beschikken over een voldoende aantal goed opgeleide bouwvakarbeiders.

Om dit waar te kunnen maken, heeft de sector medio 1997 een ambitieus kader uitgewerkt om de opleiding in de bouw te promoten en te ondersteunen. Dit kader is geconcretiseerd in een meerjarenplan voor opleiding en tewerkstelling. In juni 2005 werd de cao vernieuwd die thans loopt tot 2009 (met een aanvullende CAO in 2007) en eveneens is opgebouwd rond 3 pijlers, met name:

- samenwerking met het bouwonderwijs in het kader van een convenantregeling met als doel een betere doorstroming van jonge bouwgediplomeerden naar de bouwsector;
- omscholing van werkzoekenden, via sectorale stelsels van alternerende opleiding (JLW en ABO) of versnelde beroepsopleidingen bij een erkend opleidingscentrum, alsook het begeleiden van (oudere) ontslagen werknemers naar een nieuwe job via sectoraal outplacement;
- bijscholing en vervolmaking van de actieve bouwvakkers, zowel tijdens als buiten de werkuren, ...

Bovenvermeld driedelig plan biedt aantrekkelijke opleidingsmogelijkheden voor zowel de cursisten als voor de bouwondernemingen en de sectorale opleidingspartners (bouwscholen, VDAB ; ...).

Ondanks deze aanzienlijke sectorale inspanningen, en het succes ervan, blijkt dat de bouwsector blijft kampen met een tekort aan geschoolde arbeidskrachten. Tal van vacante betrekkingen blijven openstaan of worden ingevuld door mensen die niet het verhoopte opleidingsniveau of -profiel hebben.

Deze vaststelling vormde de basis van een onderzoek naar de omvang en de determinanten van het personeelsverloop in de bouwsector. Door jaarlijks deze veranderingen bij te houden en op de voet te volgen, wil het FVB onderbouwde informatie verschaffen om het sectoraal beleid nog gericht en doeltreffender te maken.

A. Opzet onderzoek

Dit document breidt een vervolg aan de omvangrijke studie “Onderzoek naar de omvang en de determinanten van personeelsverloop in de bouwsector”¹. In dit onderzoek werd het verloop van de arbeiders in de bouwsector over de periode 1994-1999 in kaart gebracht. De basis voor dit onderzoek waren cijfers afkomstig van de Nationale Patroonskas voor het Betaald Verlof in Bouwbedrijven en Openbare Werken (de “verlofkas”). Eenvoudig gezegd vergeleken de onderzoekers gegevens met betrekking tot de bouwsector op twee verschillende momenten om na te gaan hoe een bepaalde groep arbeiders is geëvolueerd. Vragen zoals bijvoorbeeld hoeveel arbeiders zijn er bij dezelfde werkgever gebleven of hoeveel hebben de sector verlaten kregen op die manier een antwoord. De datum voor deze momentopnames werd vastgelegd op 30 juni van een bepaald jaar. Dit moment is bewust gekozen omdat deze datum van alle mogelijke kwartaaldata de minst verstoorde metingen oplevert voor de bouwsector (bijvoorbeeld een storing te wijten aan de invloed van de seizoenen). Op deze manier werd het arbeidersbestand van 1994 tot 1999 opgevolgd.

Het huidige onderzoek beoogt een update van deze studie op basis van een vergelijking van het arbeidersbestand dat aanwezig was binnen de bouwsector in Vlaanderen op 30 juni 2006, met de arbeiders die actief waren op 30 juni 2007. Hierdoor kunnen we verschillende categorieën arbeiders onderscheiden:

- *zelfde werkgever in de bouw*, arbeiders die niet van werkgever zijn veranderd (ZWB)
- *andere werkgever in de bouw*, arbeiders die van werkgever zijn veranderd, maar die nog steeds binnen de bouwsector actief zijn (AWB)
- *uitstroom*, dit zijn arbeiders die niet meer als arbeider in de bouwsector aanwezig zijn. Hiervoor kunnen verschillende redenen zijn. Zo kan een arbeider op 30 juni 2007 actief zijn in een andere sector, maar ook bijvoorbeeld door overlijden, pensioen, verandering van statuut (van arbeider naar bediende), werkloos, ... (uitstroom)
- *instroom*, arbeiders kunnen op 30 juni 2006 niet actief zijn binnen de bouwsector, maar wel op 30 juni 2007 (instroom).

De bron voor dit onderzoek is de database waarover het FVB beschikt. Deze database wordt gevoed door informatie vanuit de Kruispuntenbank voor de Sociale Zekerheid. Zij bevat alle informatie omtrent de tewerkstelling van van arbeiders binnen de bouwsector.

In dit document presenteren we de resultaten van de analyse op Vlaams niveau.

¹ Maes, J. & Sels, L. (2002). Onderzoek naar de omvang en de determinanten van personeelsverloop in de bouwsector. Departement TEW – CTEO: Leuven.

B. Bespreking populatie

In voorgaande onderzoeken over het personeelsverloop in de bouwsector (Maes & Sels, FVB-Studiedienst) werd gebruik gemaakt van gegevens van alle bouwvakarbeiders. Het FVB beschikt over deze data via import van gegevens over bouwbedrijven en bouwvakarbeiders verkregen via de kruispuntenbank (KPB). Het nadeel van deze methode is dat de gegevens beperkt blijven tot uitsluitend informatie over de bouwsector. Dit betekent dat men enerzijds niet kan nagaan vanwaar de instroom afkomstig is (uit welke sectoren komen de nieuwe bouwvakarbeiders; komen ze uit de werkloosheid;...) en anderzijds kan men de bestemming van de uitstroom niet verifiëren (in welke sectoren komen onze bouwvakarbeiders terecht; gaan ze met (brug)pensioen; komen ze in de werkloosheid terecht;...). Daarom werd in dit onderzoek een poging ondernomen om de gegevens van de bouwvakarbeidersbevolking te koppelen aan databestanden die de gegevens beschikbaar binnen het FVB overstijgen.

II. Verloop

A. Algemeen

Als kader voor de interpretatie van de gegevens kan best gestart worden met een globaal beeld van de bewegingen die de arbeiderspopulatie van juni 2006 gemaakt heeft op één jaar tijd. Anders gezegd, we trachten te achterhalen wat precies één jaar later de situatie is van de arbeiders actief in de bouwsector op 30 juni 2006.

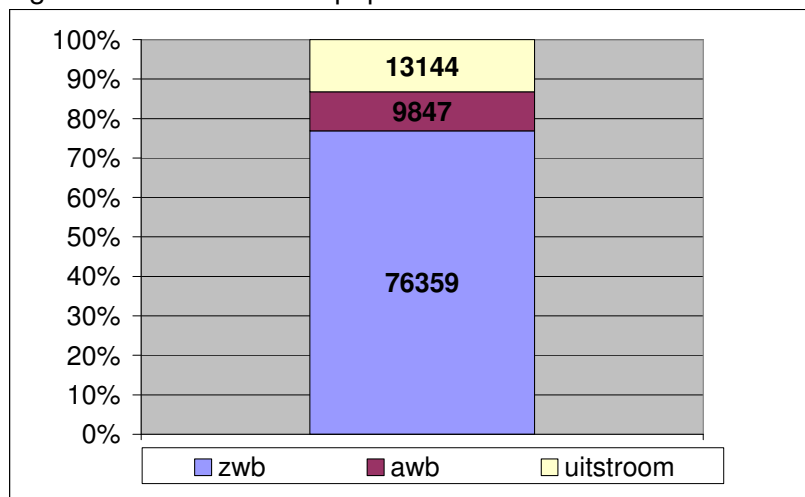
1. Vlaanderen

Op 30 juni 2006 waren er in totaal 99.350 bouwvakarbeiders tewerkgesteld in de sector. Eén jaar later stellen we vast dat:

- 76,9% van deze arbeiders (of 76.359 personen) nog steeds bij dezelfde werkgever werkt en bijgevolg
- 23,1% van deze arbeiders (of 20.991 personen) van werkgever veranderden. Dit verloop kan verder opgesplitst worden naargelang de arbeider binnen de bouwsector van werkgever veranderd is (intern verloop) of de sector verlaten heeft (extern verloop of uitstroom).
 - 9,9% van de arbeiders (of 9.847 personen) veranderden binnen de bouwsector van werkgever.
 - 13,2% van de arbeiders (of 13.144 personen) verlieten de bouwsector.

De bouwsector in Vlaanderen kende met andere woorden in het jaar volgend op 30 juni 2006 een totaal verloop van 23,1% en een uitstroom van 13,2%. Deze gegevens worden in figuur 1 grafisch voorgesteld.

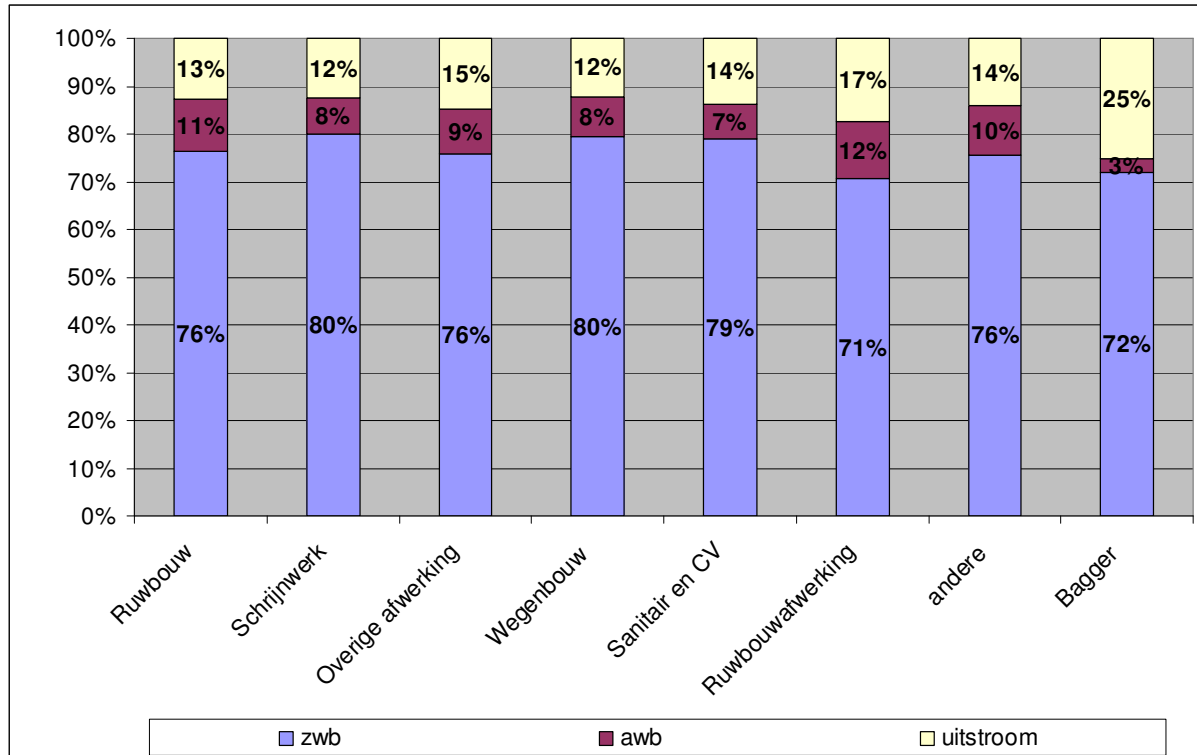
Figuur 1 : situatie van de populatie bouwvakarbeiders van 2006 na één jaar

2. Sector

In figuur 2 wordt het verloop van de bouwsector per subsector weergegeven.

Figuur 2 : situatie van de populatie bouwvakarbeiders van 2006 na één jaar, onderverdeling per sector

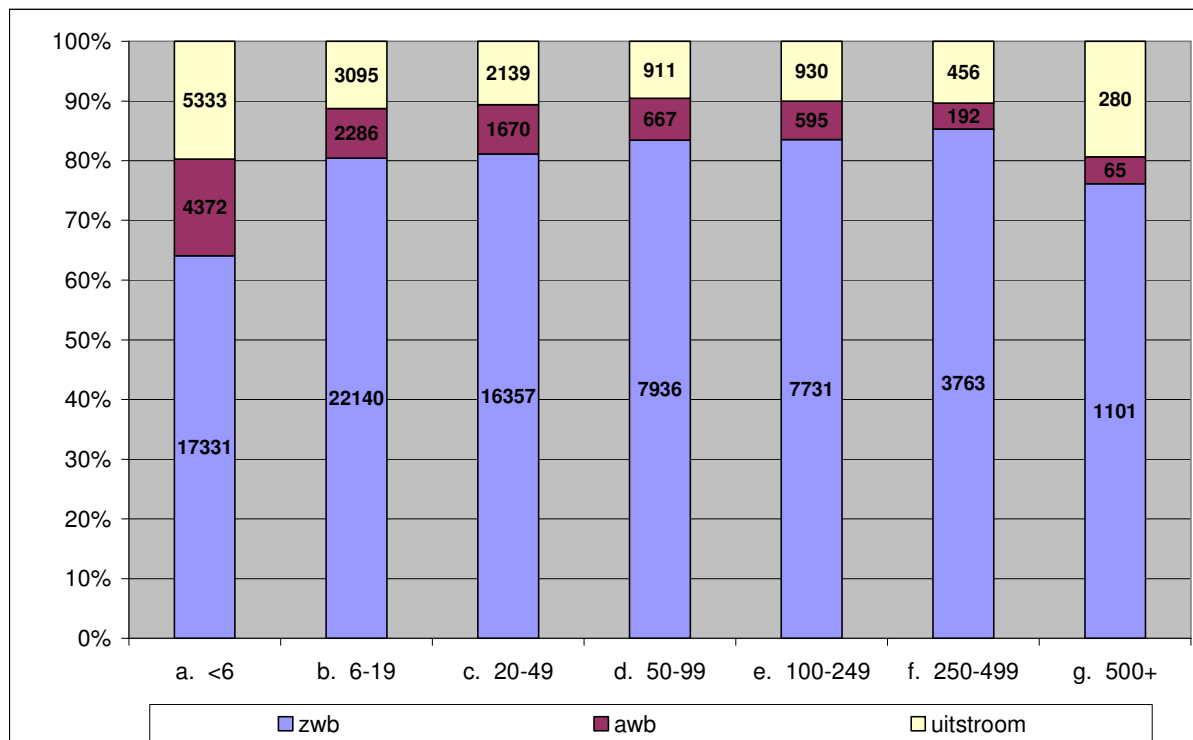
3. Bedrijfsgrootte

Als we kijken naar het verloop per bedrijfsgrootte, valt op dat kleine bedrijven een groter verloop kennen dan grotere bedrijven.

Het leidt geen twijfel dat dit een probleem is, dat zowel in het nadeel speelt van de kleine bedrijven en van de sector in zijn geheel. Een van de oorzaken van dit personeelsverloop kan het personeelsbeleid zijn.

Naarmate de schaalgrootte van het bedrijf stijgt, hoe minder groot het personeelsverloop en de uitstroom uit de sector. Bedrijven met meer dan 500 arbeiders lijken hierop een uitzondering te vormen, maar de realiteit is dat de bouwsector slechts enkele bedrijven van deze omvang kent, en er zich dus een vertekening kan optreden wanneer een van deze bedrijven een groot verloop kent.

Figuur 3 : situatie van de populatie bouwvakarbeiders van 2006 na één jaar, onderverdeling per bedrijfsgrootte

B. Specifiek

1. Zelfde werkgever bouw (ZWB)

In onderstaande tabel wordt het aantal bouwvakarbeiders dat bij dezelfde werkgever blijft gegeven.

Tabel 1 : aantal arbeiders die bij dezelfde werkgever blijven

Jaar	Omvang tewerkstelling	Zelfde werkgever	Zelfde werkgever in %
1994	100.479	73.731	73,4%
1998	91.659	69.539	75,9%
2004	93.632	75.253	80,4%
2006	99.350	76.359	76,6 %

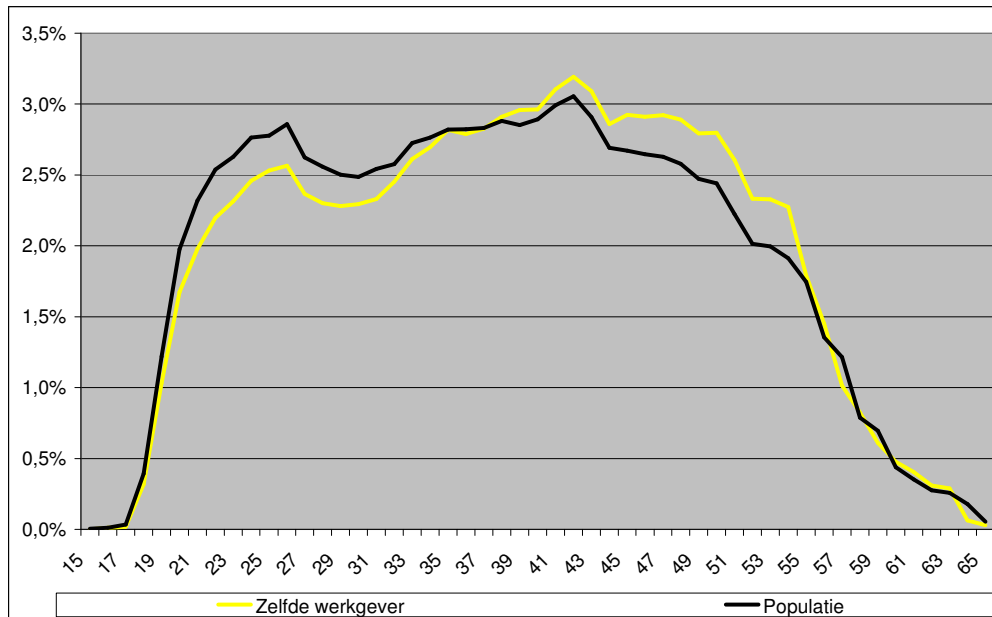
Het percentage bouwvakarbeiders van de populatie van juni 2006 die bij dezelfde werkgever blijft, bedraagt 76,9%. In het onderzoek naar het personeelsverloop bedroeg dit aandeel in 1998 75,9%, in 1994 was dit 73,4%.

a) Leeftijd

In deze paragraaf wordt nagegaan wat de leeftijdsstructuur is van de subpopulatie arbeiders die bij dezelfde werkgever blijft werken.

In figuur 4 wordt de leeftijdsverdeling van de totale populatie bouwvakarbeiders vergeleken met de leeftijdsverdeling van de arbeiders die bij dezelfde werkgever blijven. Om de verdeling van de totale populatie te kunnen vergelijken met de verdeling van de subpopulatie werknemers die bij dezelfde werkgever blijft, werd per leeftijdscategorie het relatieve aandeel berekend (het aandeel van een bepaalde leeftijdscategorie binnen de populatie). Wat opvalt is dat de leeftijdscategorie van de twee populaties niet heel veel van elkaar verschillen. Dit is logisch, gezien bijna 80% van de zwarte lijn (totale populatie) wordt verklaard door de gele lijn (subpopulatie zelfde werkgever). Het verschil bestaat erin dat oudere werknemers eerder geneigd zijn om bij dezelfde werkgever te blijven, dan de jongere.

Figuur 4 : weergave van het aantal werknemers van de totale populatie en van de subpopulatie “zelfde werkgever”, onderverdeeld per leeftijd (cijfers 2007)

b) Sector

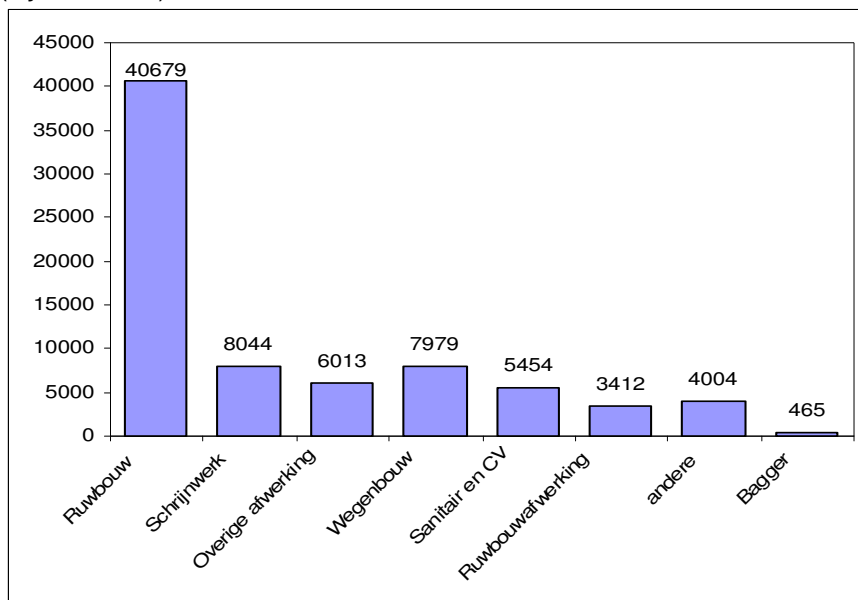
In onderstaande tabel wordt de populatie bouwvakarbeiders die bij dezelfde werkgever blijven, onderverdeeld naar subsector. Naast het totaal aantal arbeiders per subsector, vindt u het aantal van deze arbeiders die een jaar later nog steeds bij dezelfde werkgever werken. Deze tabel laat toe na te gaan of arbeiders in bepaalde sectoren meer of minder kans maken om bij dezelfde werkgever te blijven. Indien het percentage in de laatste kolom (zelfde werkgever in %) groter is dan het percentage in de rij 'Totaal', dan is een bouwvakarbeider uit deze subsector meer geneigd om bij dezelfde werkgever te blijven dan de doorsnee bouwvakarbeider.

Tabel 2 : het aantal bouwvakarbeiders die bij dezelfde werkgever blijven per subsector (cijfers 2007)

Domein	Totale populatie	Zelfde werkgever	Zelfde werkgever in %
Ruwbouw	53.267	40.679	76,4%
Schrijnwerk	10.061	8.044	80,0%
Overige afwerking	7.939	6.013	75,7%
Wegenbouw	10.027	7.979	79,6%
Sanitair en CV	6.917	5.454	78,8%
Ruwbouwafwerking	4.824	3.412	70,7%
Andere	5.302	4.004	75,5%
Bagger	646	465	72,0%
Totaal	99.350	76.050	76,8%
<i>Niet gekend</i>	<i>367</i>	<i>309</i>	<i>-</i>

Uit bovenstaande tabel kan men afleiden dat arbeiders uit de subsectoren ruwbouwafwerking en bagger, minder geneigd zijn om bij dezelfde werkgever te blijven dan de doorsnee bouwvakker.

Figuur 5 : het aantal bouwvakarbeiders die bij dezelfde werkgever blijven per subsector (cijfers 2007)

c) Bedrijfsgrootte

In tabel 3 wordt de verdeling van de bouwvakarbeiders die bij dezelfde werkgever blijven naar bedrijfsgrootte gegeven. Naast het totaal aantal arbeiders per bedrijfsgrootte, wordt het aantal van deze arbeiders die een jaar later nog steeds bij dezelfde werkgever werken, weergegeven. Deze tabel laat toe na te gaan of arbeiders uit verschillende bedrijfsgroottes meer of minder kans maken om bij dezelfde werkgever te blijven. Wanneer het percentage in de laatste kolom (zelfde werkgever in %) groter is dan het percentage in de rij 'Totaal', dan is een bouwvakarbeider uit een bedrijf met die grootte eerder geneigd om bij dezelfde werkgever te blijven.

Tabel 3: het aantal bouwvakarbeiders die bij dezelfde werkgever blijven per bedrijfsgrootte (cijfers 2007)

Bedrijfsgrootte	Totale populatie	Zelfde werkgever	Zelfde werkgever in %
a. <6	27.036	17.331	64%
b. 6-19	27.521	22.140	80%
c. 20-49	20.166	16.357	81%
d. 50-99	9.514	7.936	83%
e. 100-249	9.256	7.731	84%
f. 250-499	4.411	3.763	85%
g. 500+	1.446	1.101	76%
Totaal	99.350	76.359	77%

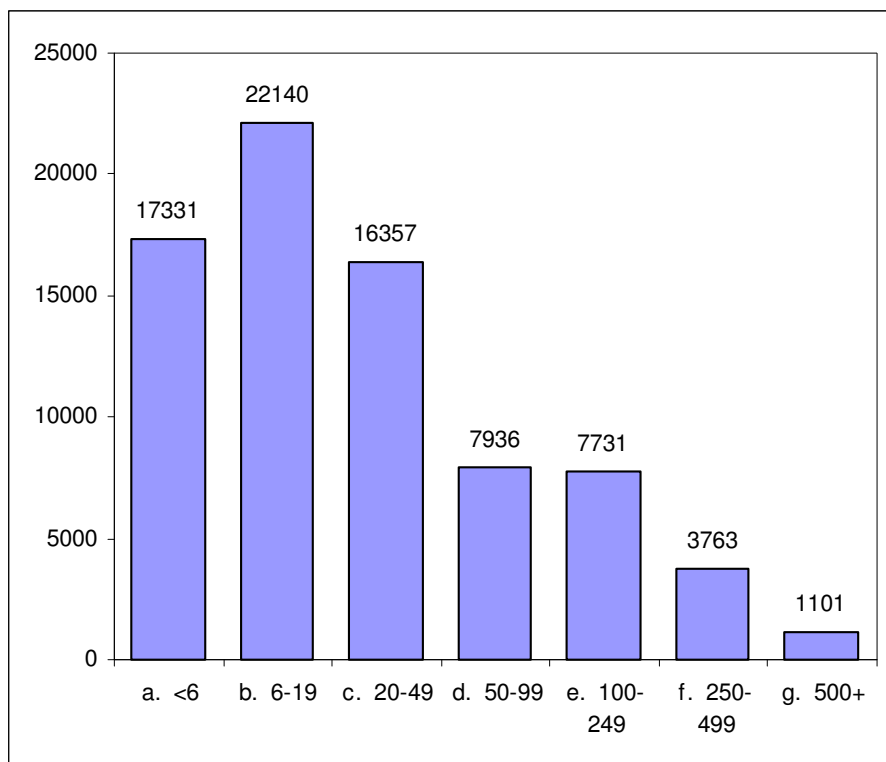
Naarmate de bedrijven groter zijn, is een steeds groter aandeel bouwvakarbeiders geneigd om bij dezelfde werkgever te blijven. De enige uitzondering lijkt hier bedrijven met meer dan 500 werknemers te zijn. Het is echter zo dat er een beperkt aantal bedrijven in deze schaalgrootte zitten, en er bijgevolg een vertekening kan optreden wanneer een van deze bedrijven een groot verloop kent.

Van het totaal aantal bouwvakarbeiders dat in juni 2006 werkzaam was in een bedrijf met minder dan 6 werknemers, was slechts 64% nog steeds werkzaam bij dezelfde werkgever.

Dus hoe groter het bedrijf, hoe meer geneigd de arbeiders zijn om bij dezelfde werkgever te blijven. Mogelijke verklaringen hiervoor zijn:

- Meer doorgroeimogelijkheden
- Betere planning (meer werven, mogelijkheid om dichterbij huis te werken)
- Meer werkzekerheid
- Personeelsbeleid

Figuur 6 : het aantal bouwvakarbeiders die bij dezelfde werkgever blijven per bedrijfsgrootte (cijfers 2007)

In figuur 6 staan het aantal bouwvakarbeiders die bij dezelfde werkgever blijven, per bedrijfsgrootte uitgetekend. Deze figuur benadrukt dat de meeste arbeiders in kleine bedrijven werkzaam zijn, een gevolg van het feit dat de bouwsector voornamelijk bestaat uit kleine bedrijven.

2. Andere werkgever bouw (AWB)

In onderstaande tabel wordt het aantal bouwvakarbeiders die voor een andere werkgever in de bouw gaan werken gegeven.

Tabel 4 : het aantal bouwvakarbeiders die bij een ander bouwbedrijf gaan werken

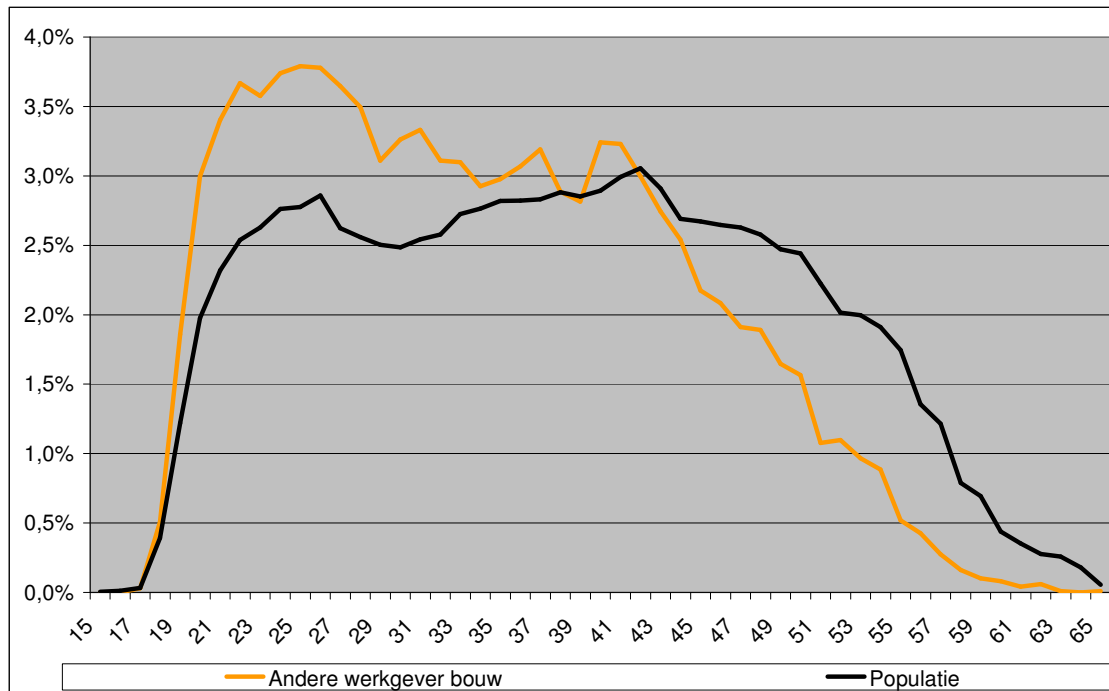
Jaar	Omvang tewerkstelling	Andere werkgever bouw	Andere werkgever bouw in %
1994	100.479	13.480	13,4%
1998	91.659	11.524	12,6%
2004	93.632	9.111	9,7%
2006	99.350	9.847	9,9%

Het percentage bouwvakarbeiders van de arbeiderspopulatie van juni 2006 dat voor een andere werkgever in de bouwsector gaat werken, bedraagt 9,9%.

a) Leeftijd

Figuur 7 is analoog aan figuur 4: de totale populatie wordt geprojecteerd op de subpopulatie mensen die tussen juni 2006 en juni 2007 er voor kozen om voor een andere werkgever in de bouw te gaan werken. Wat onmiddellijk opvalt, is dat de verdeling van de subpopulatie meer naar links ligt dan de totale populatie. Hieruit kunnen we besluiten dat het vooral jongeren zijn, die de stap zetten om binnen de bouwsector van werk te veranderen. Daar waar er bij de bouwvakarbeiders die bij dezelfde werkgever blijven, een ondervetegenwoordiging is van de jongeren (cf. supra), zien we hier het omgekeerde beeld: er is een oververtegenwoordiging van jongere bouwvakarbeiders. Een aannemelijke verklaring is dat jongeren die binnen de sector beginnen te werken, eerst hun 'weg' nog moeten zoeken, terwijl oudere bouwvakkers al meer de kans hebben gehad om een voor hen geschikte werkgever te vinden.

Figuur 7 : weergave van het aantal werknemers van de totale populatie en van de subpopulatie “Andere werkgever bouw”, onderverdeeld per leeftijd (cijfers 2007)

b) Sector

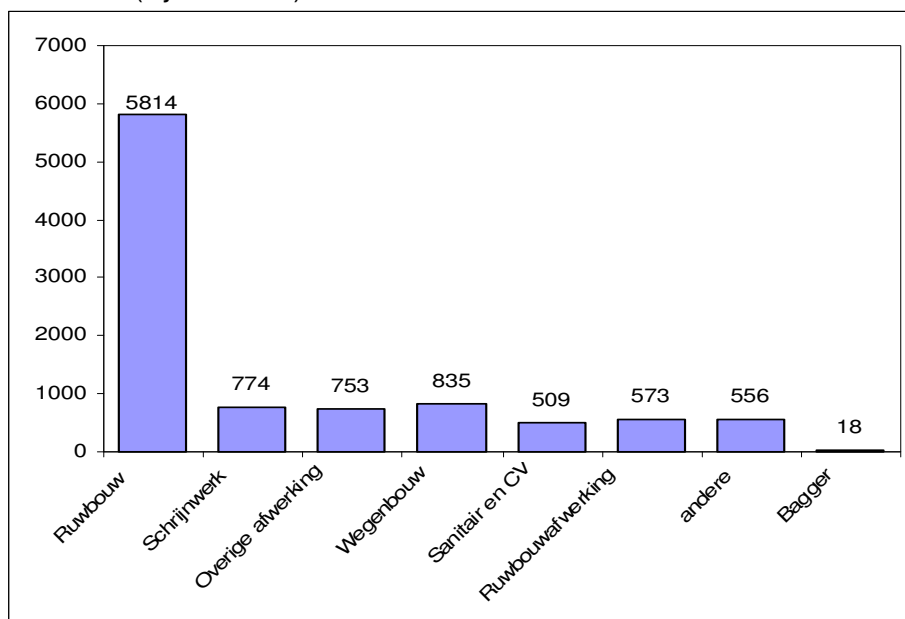
In onderstaande tabel (tabel 5) wordt de populatie bouwvakarbeiders die voor een andere werkgever binnen de bouwsector gaan werken, verdeeld over de subsectoren van de bouwsector. Naast het totaal aantal arbeiders per subsector, vindt u het aantal van deze arbeiders die een jaar later voor een ander bouwbedrijf werken. Deze tabel laat toe na te gaan of de arbeiders die in bepaalde subsectoren werken meer geneigd zijn om voor een andere bouwwerkgever te werken. Wanneer het percentage in de laatste kolom (andere werkgever bouw in %) groter is dan het percentage in de rij 'Totaal', dan is een bouwarbeider uit deze subsector eerder geneigd binnen de bouwsector van werk te veranderen.

Tabel 5 : het aantal bouwvakarbeiders die bij een ander bouwbedrijf gaan werken, per subsector (cijfers 2007)

Domein	Totale populatie	Andere werkgever bouw	Andere werkgever bouw in %
Ruwbouw	53.267	5.814	10,9%
Schrijnwerk	10.061	774	7,7%
Overige afwerking	7.939	753	9,5%
Wegenbouw	10.027	835	8,3%
Sanitair en CV	6.917	509	7,4%
Ruwbouwfwerking	4.824	573	11,9%
Andere	5.302	556	10,5%
Bagger	646	18	2,8%
Totaal	99.350	9.847	9,9%
<i>Niet gekend</i>	<i>367</i>	<i>15</i>	<i>-</i>

Uit bovenstaande tabel kan men besluiten dat arbeiders uit de subsector ruwbouwfwerking en de ruwbouw meer geneigd zijn om binnen de bouwsector van werk te veranderen. In andere subsectoren zijn arbeiders minder geneigd om te veranderen van werkgever ten voordele van een bouwbedrijf. De baggersector scoort zelfs extreem laag. Dit kan verklaard worden door het feit dat de kennis en vaardigheden die vereist zijn in de bagger, sectorspecifiek zijn. Bovendien zijn er in België twee baggerbedrijven, waardoor de keuze voor een andere werkgever binnen dezelfde subsector beperkt blijft.

Figuur 8 : het aantal bouwvakarbeiders die bij een ander bouwbedrijf gaan werken, per subsector (cijfers 2007)

c) Bedrijfsgrootte

In tabel 6 wordt de verdeling van de bouwvakarbeiders die binnen de bouwsector van werkgever veranderen naar bedrijfsgrootte gegeven. Naast het totaal aantal arbeiders per bedrijfsgrootte, wordt het aantal van deze arbeiders die een jaar later binnen de bouwsector van werkgever veranderde, weergegeven. Deze tabel laat toe na te gaan of arbeiders uit verschillende bedrijfsgroottes meer of minder kans maken om van bouwwerkgever te veranderen. Wanneer het percentage in de laatste kolom (zelfde werkgever in %) groter is dan het percentage in de rij 'Totaal', dan is een bouwvakarbeider uit een bedrijf met die grootte eerder geneigd van bouwwerkgever te veranderen.

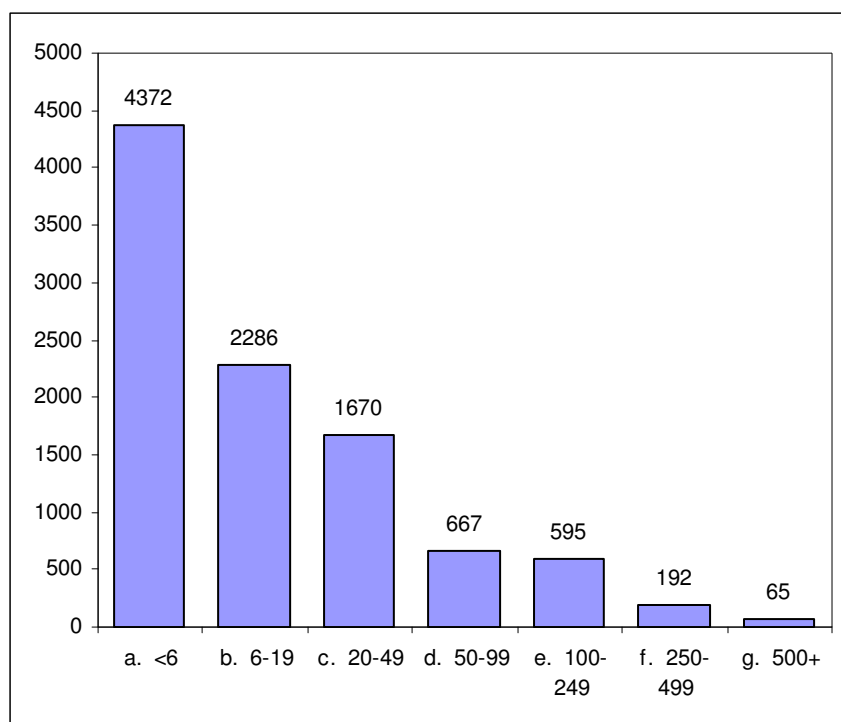
Tabel 6 : het aantal bouwvakarbeiders die bij een ander bouwbedrijf gaan werken, per bedrijfsgrootte (cijfers 2007)

Bedrijfsgrootte	Totale populatie	Andere werkgever bouw	Andere werkgever bouw in %
a. <6	27.036	4.372	16%
b. 6-19	27.521	2.286	8%
c. 20-49	20.166	1.670	8%
d. 50-99	9.514	667	7%
e. 100-249	9.256	595	6%
f. 250-499	4.411	192	4%
g. 500+	1.446	65	4%
Totaal	99.350	9.847	10%

Het valt op dat het de kleine bedrijven zijn waarvan de arbeiders eerder geneigd zijn van werkgever binnen de bouwsector te veranderen. De situatie is vooral frappant in bedrijven met minder dan 6 werknemers: van het totaal aantal arbeiders dat in juni 2006 werkzaam was in bedrijven met minder dan 6 werknemers werkte 16% het jaar nadien bij een andere werkgever in de sector. Het gaat hier om 4.372 bouwvakarbeiders, iets minder dan de helft van het totaal aantal bouwvakarbeiders dat van bouwwerkgever veranderde (zie ook figuur 9).

Hoe groter het bedrijf, hoe minder geneigd de bouwvakarbeiders zijn om van bouwwerkgever te veranderen.

Figuur 9 : het aantal bouwvakarbeiders die bij een ander bouwbedrijf gaan werken, per bedrijfsgrootte (cijfers 2007)

d) Bestemming

In wat voorafgaat hebben we de omvang van het aantal bouwvakarbeiders dat van werkgever veranderde binnen de bouwsector van naderbij bekeken. Zo hebben we de verdeling naar leeftijd, subsector en bedrijfsgrootte bekeken. Naast de omvang van het aandeel bouwvakarbeiders die van bouwwerkgever veranderen, is het echter ook van belang om eens te kijken naar de bestemming van deze bouwvakarbeiders: bedrijfsgrootte van het bedrijf van de nieuwe werkgever en de subsector van de nieuwe tewerkstelling.

Tabel 7: bedrijfsgrootte van tewerkstelling in 2006 en in 2007

Bedrijfsgrootte		Bedrijfsgrootte 2007							Totaal
		a. <6	b. 6-19	c. 20-49	d. 50-99	e. 100-249	f. 250-499	g. 500+	
Bedrijfsgrootte 2006	a. <6	43,2%	26,8%	16,4%	7,2%	3,7%	2,5%	0,1%	100,0%
	b. 6-19	32,9%	33,4%	19,9%	5,6%	6,0%	1,9%	0,3%	100,0%
	c. 20-49	23,6%	29,7%	24,7%	12,0%	6,4%	3,4%	0,2%	100,0%
	d. 50-99	23,0%	28,0%	24,8%	8,9%	10,4%	4,4%	0,5%	100,0%
	e. 100-249	19,5%	33,7%	20,2%	9,7%	8,6%	5,8%	2,5%	100,0%
	f. 250-499	20,3%	24,0%	16,7%	9,4%	19,3%	7,3%	3,1%	100,0%
	g. 500+	10,8%	32,3%	18,5%	12,3%	20,0%	6,2%	0,0%	100,0%
	Totaal	34,0%	29,3%	19,5%	8,0%	5,9%	3,0%	0,4%	100,0%

Tabel 8: sector van tewerkstelling in 2006 en in 2007

Sector		Sector 2007								Totaal
		Ruw- bouw	Schrijn- werk	Overige afwerking	Wegen- bouw	Sanitair en CV	Ruwbouw- afwerking	Andere	Bagger	
Sector 2006	Ruwbouw	80,4%	4,0%	2,6%	5,0%	1,7%	2,6%	3,5%	0,2%	100%
	Schrijnwerk	25,9%	54,6%	4,8%	0,9%	1,9%	4,5%	7,1%	0,1%	100%
	Overige afwerking	15,5%	4,4%	68,8%	2,0%	1,1%	2,9%	5,1%	0,1%	100%
	Wegenbouw	48,0%	2,0%	2,7%	38,1%	0,7%	1,2%	5,9%	1,4%	100%
	Sanitair en CV	17,5%	2,6%	1,8%	1,2%	70,9%	0,8%	5,1%	0,2%	100%
	Ruwbouw-afwerking	31,2%	4,0%	7,6%	2,6%	1,2%	47,2%	6,2%	0,0%	100%
	andere	32,4%	11,9%	4,1%	4,0%	5,2%	6,8%	35,5%	0,0%	100%
	Bagger	47,1%	0,0%	0,0%	35,3%	0,0%	0,0%	0,0%	17,6%	100%
	Totaal	59,5%	8,2%	8,2%	6,9%	5,4%	5,4%	6,1%	0,3%	100%

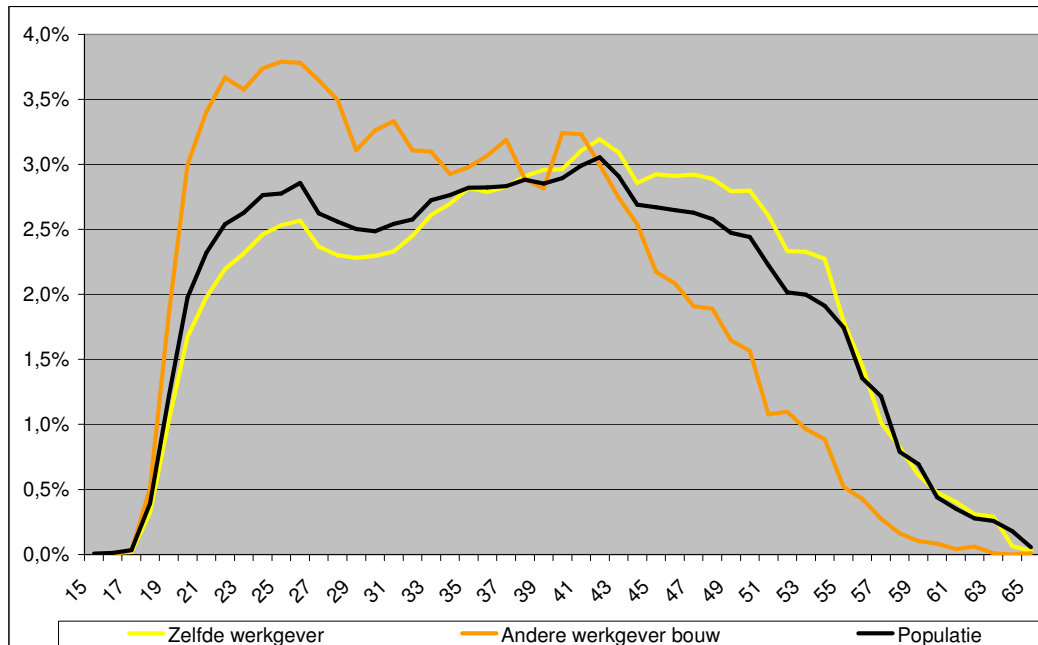
In tabel 8 vindt u de subsector van de nieuwe bestemming van de bouwvakarbeiders. Eerder werd er aangetoond dat in de subsector ruwbouw een groot aandeel van het totaal aantal bouwvakarbeiders in deze subsector van werkgever binnen de bouwsector veranderden. Uit tabel 18 blijkt dat 80% hiervan binnen de ruwbouw blijft. Geen enkele andere subsector evenaart dit. Bovendien blijkt de ruwbouw een opslorpemde subsector te zijn: van het totaal aantal bouwvakarbeiders dat van bouwwerkgever veranderde, is 59% tewerkgesteld bij een werkgever die zich binnen de ruwbouw situeert.

3. Vergelijking ZWB en AWB

In dit hoofdstuk worden de subpopulaties “zelfde werkgever bouw” en “andere werkgever bouw” met elkaar vergeleken en afgezet tegenover de totale populatie. Voor drie variabelen wordt de vergelijking opgemaakt: leeftijd, subsector en bedrijfsgrootte.

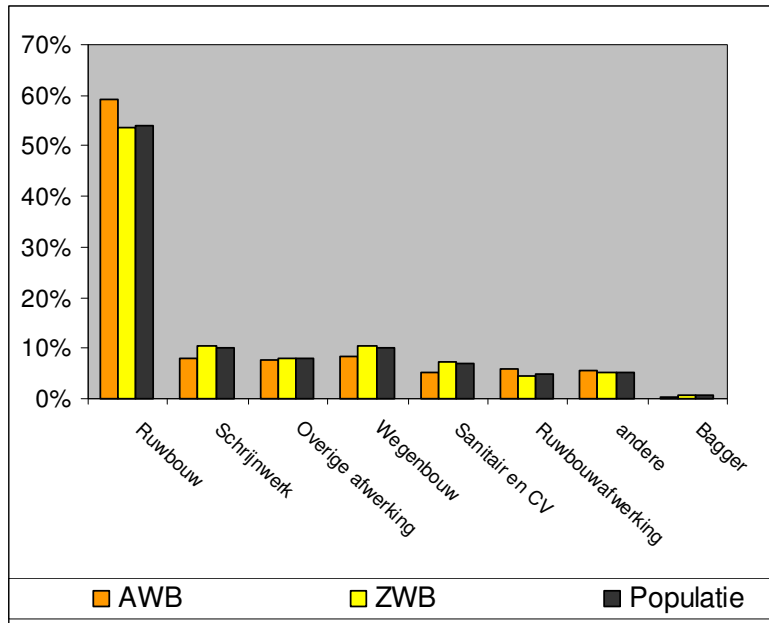
Een eerste variabele die we zullen bekijken is de leeftijdsverdeling (zie figuur 10). Zoals reeds gesteld, volgt de leeftijdsverdeling van de subpopulatie “zelfde werkgever bouw” in grote mate de leeftijdsverdeling van de totale populatie bouwvakarbeiders. Jongeren zijn echter iets minder en oudere bouwvakarbeiders iets meer geneigd om bij dezelfde werkgever te blijven. In de leeftijdsverdeling van de subpopulatie “andere werkgever bouw” blijkt er een oververtegenwoordiging te zijn van jongere bouwvakarbeiders. Jongere arbeiders zijn dus eerder geneigd om van werkgever binnen de bouwsector te veranderen. Waarschijnlijk is dit omdat jongeren hun ‘weg’ nog moeten vinden, terwijl dit voor oudere bouwvakarbeiders minder het geval is.

Figuur 10 : weergave van het aantal werknemers van de totale populatie, “Zelfde werkgever bouw” en van de subpopulatie “Andere werkgever bouw”, onderverdeeld per leeftijd (cijfers 2007)

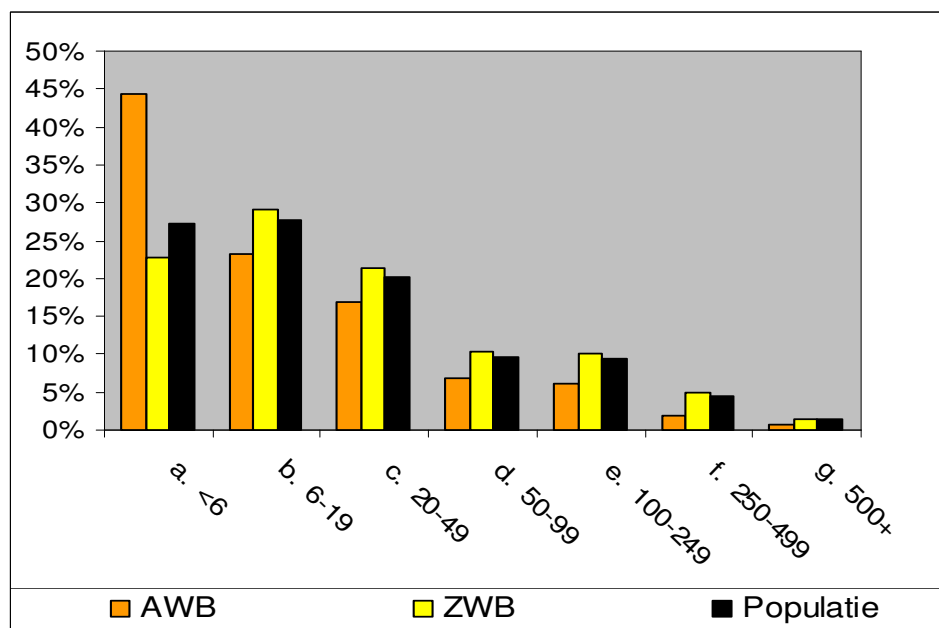
We kunnen dezelfde oefening maken voor de verdeling naar subsector. In figuur 11 wordt het aandeel bouwvakarbeiders van de totale populatie afgezet tegen het aandeel bouwvakarbeiders in de subpopulaties “zelfde werkgever bouw” en “andere werkgever bouw”, verdeeld naar subsector. Uit de figuur kunnen we vaststellen dat er een oververtegenwoordiging is van bouwvakarbeiders die van bouwwerkgever veranderen in de subsector ruwbouw. De subsectoren schrijnwerk, overige afwerking, wegebouw en sanitair en Cv kennen een kleiner aandeel bouwvakarbeiders die van werkgever binnen de bouwsector veranderen dan hun aandeel in de totale populatie doet vermoeden. De verdeling van de subpopulatie “zelfde werkgever bouw” is ongeveer evenredig aan de verdeling van de totale populatie naar subsector.

Figuur 11: “Zelfde werkgever bouw” en “Andere werkgever bouw” opgesplitst naar sector van tewerkstelling (cijfers 2007)

Een derde variabele waar we een vergelijking kunnen maken tussen de subpopulaties “zelfde werkgever bouw” en “andere werkgever bouw” is bedrijfsgrootte. Het aandeel bouwvakarbeiders die van werkgever veranderen binnen de bouwsector is veel hoger in bedrijven met minder dan 6 werknemers dan dat hun aandeel in de totale populatie doet vermoeden. In grotere bedrijven (met meer dan 6 werknemers) is er een ondervertegenwoordiging van bouwvakarbeiders die van bouwwerkgever veranderen.

Figuur 12: “Zelfde werkgever bouw” en “Andere werkgever bouw” opgesplitst naar bedrijfsgrootte (cijfers 2007)

Voor wat betreft de subpopulatie “zelfde werkgever bouw” is het aandeel bouwvakarbeiders dat bij dezelfde werkgever blijft groter dan het aandeel bouwvakarbeiders in de totale populatie in bedrijven met meer dan 6 werknemers. Voor kleinere bedrijven geldt het omgekeerde. Mogelijke verklaringen, die verband houden met de schaalgrootte van bedrijven, zijn:

- Meer doorgroeimogelijkheden
- Betere planning (meer werven, mogelijkheid om dichterbij huis te werken)
- Meer werkzekerheid
- Personeelsbeleid

4. Uitstroom

In dit hoofdstuk wordt de uitstroom besproken. De uitstroom duidt op bouwvakarbeiders die werkten in de bouwsector in juni 2006 maar die een jaar later niet meer als bouwvakarbeider actief waren. Hiervoor kunnen er meerdere redenen zijn: ze werken bij een andere werkgever buiten de sector; ze zijn overleden, met pensioen, ziek, werkloos, veranderd van statuut (van arbeider naar bediende),...

Tabel 9 geeft ons een overzicht van de omvang van de uitstroom in de bouwsector.

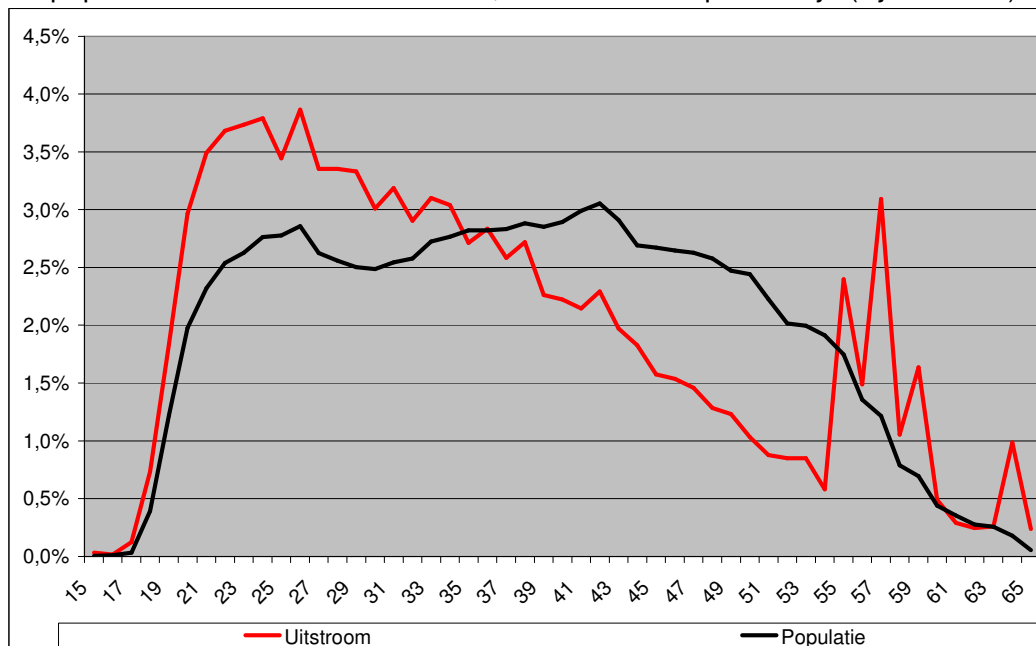
Tabel 9 : uitstroom in de bouwsector

Jaar	Omvang tewerkstelling	Uitstroom	Uitstroom in %
1994	100.479	13.268	13,2%
1998	91.659	10.596	11,6%
2004	93.632	9.429	10,1%
2006	99.350	13.144	13,2%

a) Leeftijd

Om de invloed van leeftijd op de uitstroom na te gaan, wordt dezelfde techniek gehanteerd als bij de bespreking van het intern verloop (zie figuren 4 en 7). In figuur 13 wordt de leeftijdsverdeling van de totale populatie geprojecteerd op de leeftijdsverdeling van de subpopulatie van de werknemers die de sector verlaten.

Figuur 13 : weergave van het aantal werknemers van de totale populatie en van de subpopulatie arbeiders die uitstromen, onderverdeeld per leeftijd (cijfers 2007)

Op figuur 13 kan men vaststellen dat het voornamelijk de jongere en de oudere bouwvakarbeiders zijn die de sector verlaten. Het zijn echter vooral de jongeren die de sector verlaten, ofwel voor een andere werkgever, ofwel om zich te vestigen als zelfstandige ofwel door een verandering van statuut. Het valt op deze groep uitstromers gemiddeld jonger zijn dan de subpopulatie 'andere werkgever bouw'. De uitstromers in de oudste leeftijdsklassen is voornamelijk te wijten aan een 'natuurlijk verloop': (brug)pensioen, overlijden, langdurige ziekte, ...

b) Sector

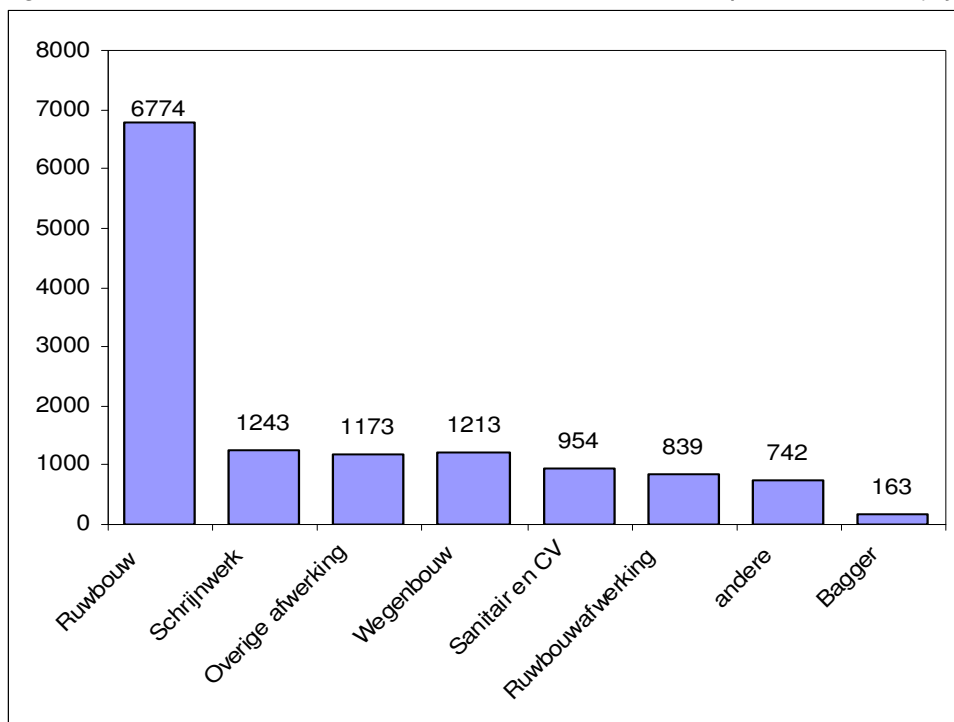
In onderstaande tabel (tabel 10) wordt de populatie bouwvakarbeiders die de sector verlaten, verdeeld over de subsectoren van de bouwsector. Naast het totaal aantal arbeiders per subsector, vindt u het aantal van deze arbeiders die een jaar later niet meer actief zijn in de bouwsector. Deze tabel laat toe na te gaan of de arbeiders die in bepaalde subsectoren werken meer geneigd zijn om de sector te verlaten. Wanneer het percentage in de laatste kolom (andere werkgever bouw in %) groter is dan het percentage in de rij 'Totaal', dan is een bouwarbeider uit deze subsector eerder geneigd de sector te verlaten.

Tabel 10: het aantal bouwvakarbeiders die uitstromen, per subsector (cijfers 2007)

Domein	Totale populatie	Uitstroom	Uitstroom in %
Ruwbouw	53.267	6.774	12,7%
Schrijnwerk	10.061	1.243	12,4%
Overige afwerking	7.939	1.173	14,8%
Wegenbouw	10.027	1.213	12,1%
Sanitair en CV	6.917	954	13,8%
Ruwbouwafwerking	4.824	839	17,4%
Andere	5.302	742	14,0%
Bagger	646	163	25,2%
Totaal	99.350	13.144	13,3%
<i>Niet gekend</i>	<i>367</i>	<i>43</i>	

Behalve de subsectoren bagger en ruwbouwafwerking, schommelt het percentage bouwvakarbeiders dat uitstroomt in de verschillende subsectoren rond de 13%.

Figuur 14 : het aantal bouwvakarbeiders die uitstromen, per subsector (cijfers 2007)

c) Bedrijfsgrootte

In tabel 11 wordt de verdeling van de bouwvakarbeiders die uitstromen uit de bouwsector naar bedrijfsgrootte gegeven. Naast het totaal aantal arbeiders per bedrijfsgrootte, wordt het aantal van deze arbeiders die een jaar later niet meer actief waren als bouwvakarbeider, weergegeven. Deze tabel laat toe na te gaan of bedrijfsgrootte een invloed heeft op het al dan niet verlaten van de sector. Wanneer het percentage in de laatste kolom (uitstroom in %) groter is dan het percentage in de rij 'Totaal', dan is een bouwvakarbeider uit een bedrijf met die grootte eerder geneigd om de bouwsector te verlaten.

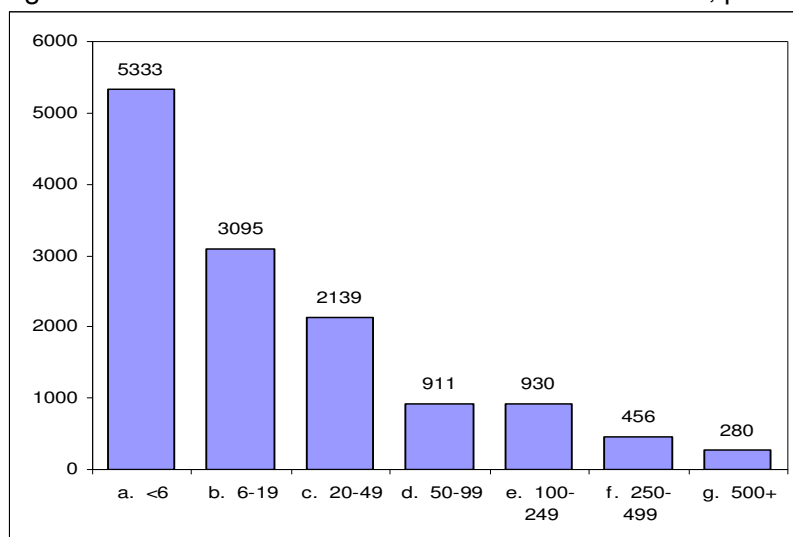
Tabel 11 : het aantal bouwvakarbeiders die uitstromen, per bedrijfsgrootte (cijfers 2007)

Bedrijfsgrootte	Totale populatie	Uitstroom	Uitstroom in %
a. <6	27.036	5.333	20%
b. 6-19	27.521	3.095	11%
c. 20-49	20166	2.139	11%
d. 50-99	9.514	911	10%
e. 100-249	9.256	930	10%
f. 250-499	4.411	456	10%
g. 500+	1.446	280	19%
Totaal	99.350	13.144	13%

Uit analyse van bovenstaande tabel blijkt dat arbeiders uit bedrijven met minder dan 6 werknemers meer geneigd zijn de bouwsector te verlaten.

In figuur 15 vindt u de uitstroom van bouwvakarbeiders uit de sector in absolute cijfers.

Figuur 15: het aantal bouwvakarbeiders die uitstromen, per bedrijfsgrootte (cijfers 2007)

d) Uitdieping

Arbeiders die de sector verlaten, kunnen verschillende redenen hiervoor hebben. Voor de sector zijn deze redenen belangrijk. Hiervoor moet eerst een onderscheid gemaakt worden tussen effectieve sectorverlaters en het natuurlijk verloop. Met natuurlijk verloop doelen we op (brug)pensioen en overlijdens. In tabel 12 vindt u een gedetailleerde oplistings van de uitstroom. Hieruit blijkt dat 766 bouwvakarbeiders in de onderzochte periode op pensioen zijn gegaan en 301 bouwvakarbeiders overleden. Verder stellen we vast dat 431 arbeiders bediende en 1916 zelfstandige wordt.

Tabel 12: uitstroom uitgediept in Vlaanderen, absolute cijfers (RSZ, RSVZ ; cijfers 2007)

Uitstroom	Vlaanderen
<i>Sectorverlaters restcategorie</i>	9468
<i>bediende</i>	431
<i>zelfstandige</i>	1916
Sectorverlaters totaal	11.815
Pensioen	766
Overleden	301
Arbeidsongeval	341
Beroepsziekte	35
Totaal	13.258

Tabel 13: uitstroom uitgediept in Vlaanderen, absolute cijfers (RSZ, RSVZ ; cijfers 2007)

Uitstroom	Vlaanderen
<i>Sectorverlaters restcategorie</i>	71,4%
<i>bediende</i>	3,2%
<i>zelfstandige</i>	14,5%
Sectorverlaters totaal	89,1%
Pensioen	5,8%
Overleden	2,3%
Arbeidsongeval	2,6%
Beroepsziekte	0,3%
Totaal	100,0%

Tabel 14: uitstroom uitgediept naar sector, relatieve cijfers (cijfers 2007)

Sector	Uitstroom: % van totale populatie	Sector- verlaters: % van uitstroom	Natuurlijk verloop: % van uitstroom				
			Pensioen	Over- leden	Arbeids- ongeval	Beroeps- ziekte	Totaal
Ruwbouw	12,7%	89,3%	5,4%	2,6%	2,4%	0,3%	100,0%
Overige afwerking	14,8%	89,8%	5,5%	1,6%	2,7%	0,3%	100,0%
Schrijnwerk	12,4%	89,1%	6,7%	1,3%	3,0%	0,0%	100,0%
Sanitair en CV	13,8%	89,1%	6,1%	1,8%	2,9%	0,1%	100,0%
Wegenbouw	12,1%	84,8%	8,9%	2,9%	2,7%	0,7%	100,0%
Ruwbouw- afwerking	17,4%	92,8%	3,3%	1,8%	2,0%	0,0%	100,0%
Andere	14,0%	88,8%	5,3%	2,4%	3,1%	0,4%	100,0%
Bagger	25,2%	93,3%	4,9%	0,6%	1,2%	0,0%	100,0%
Totaal	13,2%	89,1%	5,8%	2,3%	2,6%	0,3%	100,0%

In tabel 14 wordt de uitstroom uitgediept naar subsector. Hieruit blijkt dat de baggersector het hoogste percentage effectieve uitstromers (sectoverlaters) kent (93,3%). Deze subsector wordt gevolgd door de ruwbouwafwerking (92,8%). In de uitdieping kunnen we vaststellen dat de wegenbouw sector geconfronteerd wordt met een hoog aandeel pensioneringen.

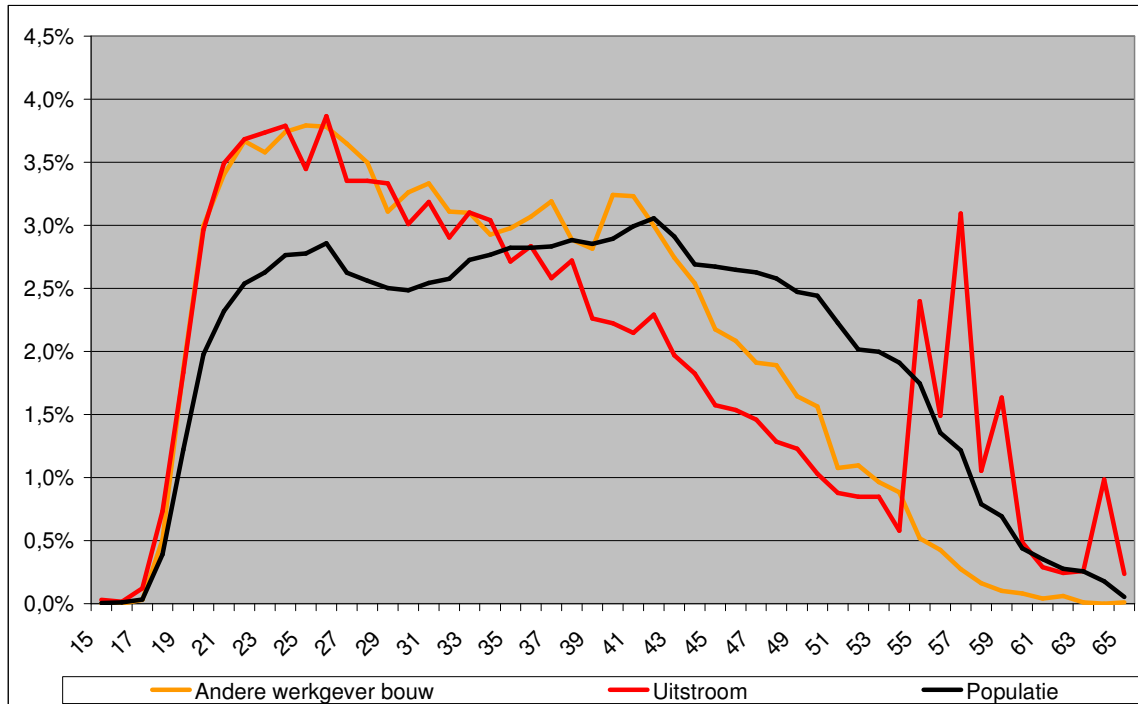
5. Vergelijking AWB en Uitstroom

Het is interessant om een vergelijking te maken tussen de populaties 'andere werkgever bouw' en 'uitstroom'. Voor de sector is het belangrijk te weten wat de mogelijke determinanten zijn die bepalen of een bouwvakarbeider al dan niet binnen de bouwsector blijft.

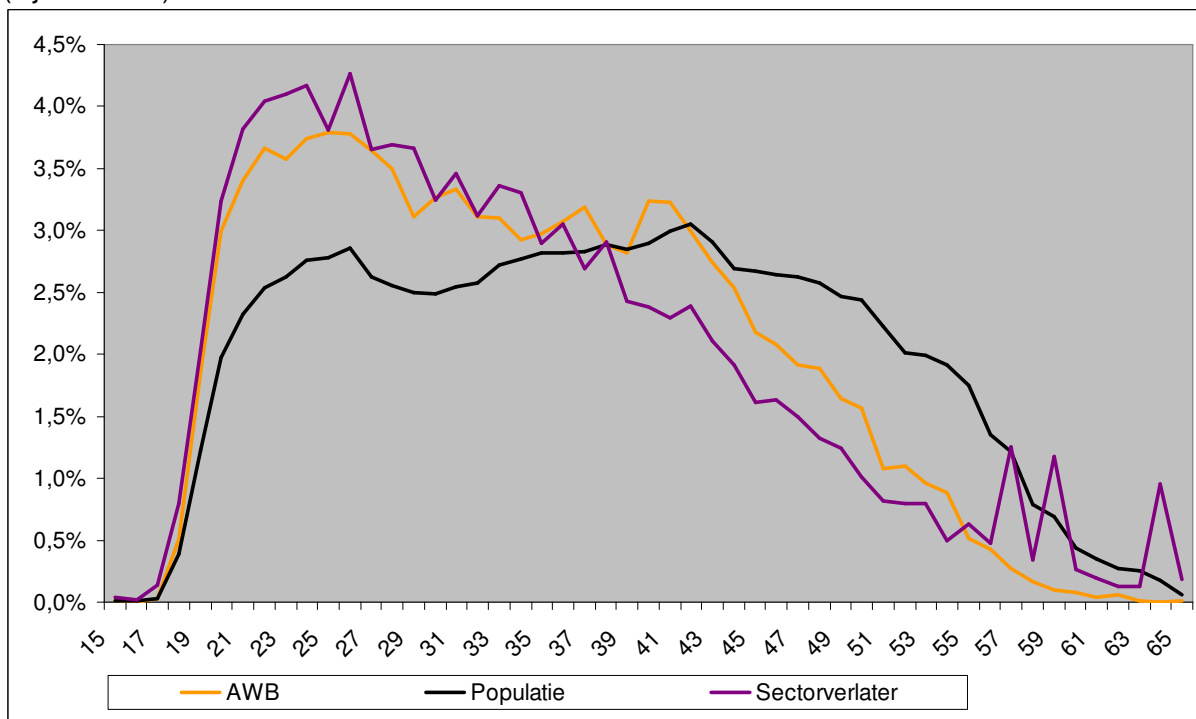
Een eerste variabele die we gaan bekijken, is leeftijd. In figuur 16 wordt de leeftijdsverdeling van de populaties 'andere werkgever bouw' en 'uitstroom' met elkaar en met de leeftijdsverdeling van de totale populatie vergeleken.

Zowel bij de populatie 'andere werkgever bouw' en 'uitstroom' is er een oververtegenwoordiging van jongeren ten opzichte van de leeftijdsverdeling van de totale populatie. Het aandeel jongeren is evenwel groter in de populatie 'uitstroom' dan in de populatie 'andere werkgever bouw'. Bij de uitgestroomde populatie is er uiteraard ook nog een piek vanaf 55 jaar (brugpensioen). Daarom is het interessanter een vergelijking te maken met de populatie 'sectorverlaters' (dit is de uitgestroomden min het natuurlijk verloop). Dit vinden we in figuur 17.

Figuur 16 : weergave van het aantal werknemers van de totale populatie, van de populatie “Uitstroom” en van de subpopulatie “Andere werkgever bouw”, onderverdeeld per leeftijd (cijfers 2007)

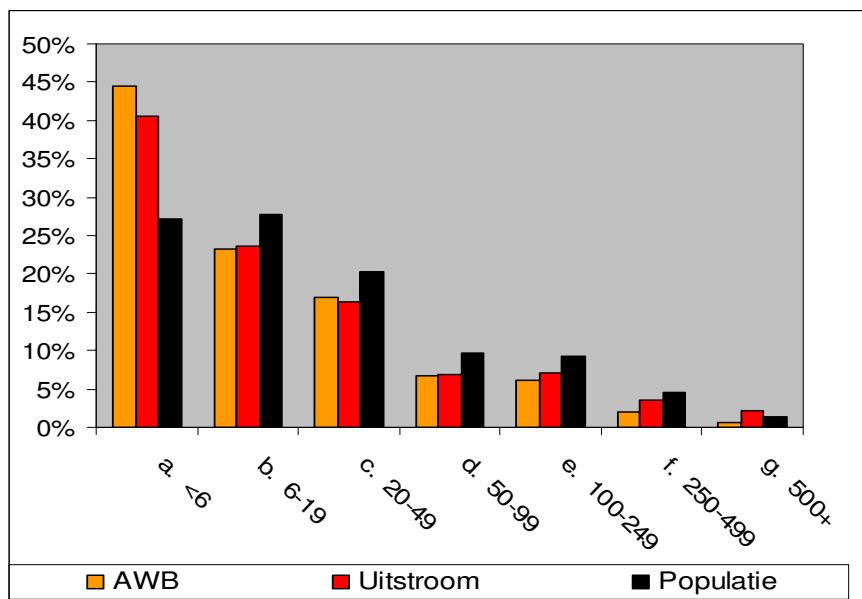
Figuur 17 : weergave van het aantal werknemers van de totale populatie, van de populatie “Sectorverlater” en van de subpopulatie “Andere werkgever bouw”, onderverdeeld per leeftijd (cijfers 2007)

In figuur 17 wordt de oververtegenwoordiging van de jongeren van de populatie ‘sectorverlaters’ duidelijker. Wanneer men deze grafiek bekijkt, kan men besluiten dat leeftijd geen invloed heeft op het al dan niet verlaten van de sector. Leeftijd is dus geen determinant in het zich binnen of buiten de sector bewegen.

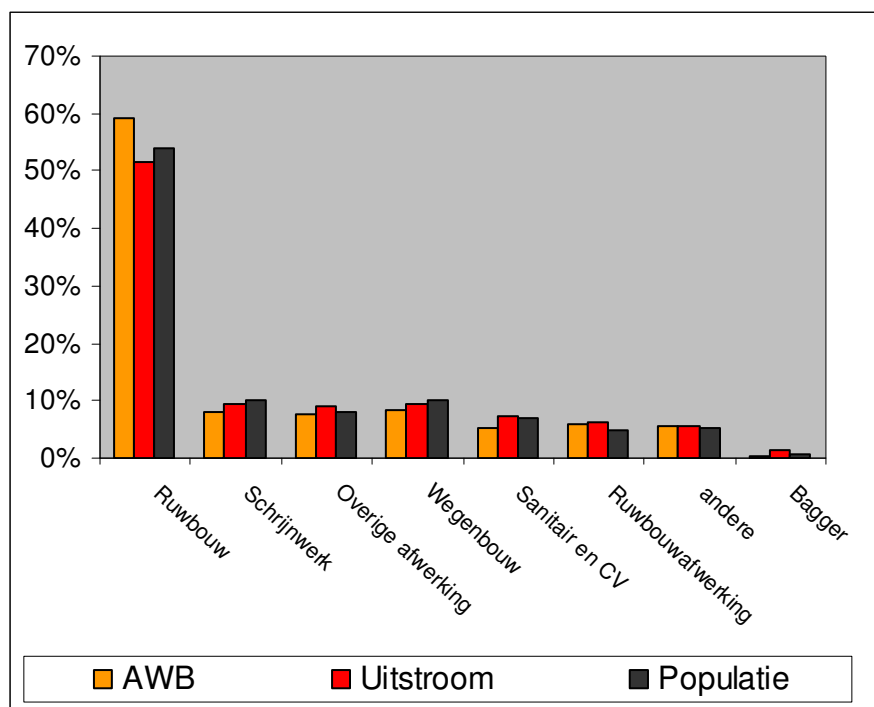
Een tweede variabele die we kunnen bekijken, is bedrijfsgrootte. In figuur 18 wordt er een vergelijking gemaakt tussen de populaties ‘andere werkgever bouw’ en ‘uitstroom’ en met de gehele populatie bouwvakarbeiders. Hieruit blijkt dat voor zowel de arbeiders die van werkgever veranderen als de bouwvakarbeiders die uitstromen, er een grote oververtegenwoordiging is van arbeiders die werkten in een bedrijf met minder dan 6 werknemers. In de bedrijven met een andere grootte geldt de omgekeerde tendens.

Figuur 18: “Uitstroom” en “Andere werkgever bouw”, opgesplitst naar bedrijfsgrootte (cijfers 2007)

Dezelfde analyse kan ook gemaakt worden voor de variabele subsector.

Figuur 19: “Uitstroom” en “Andere werkgever bouw” opgesplitst naar sector van tewerkstelling (cijfers 2007)

6. Instroom

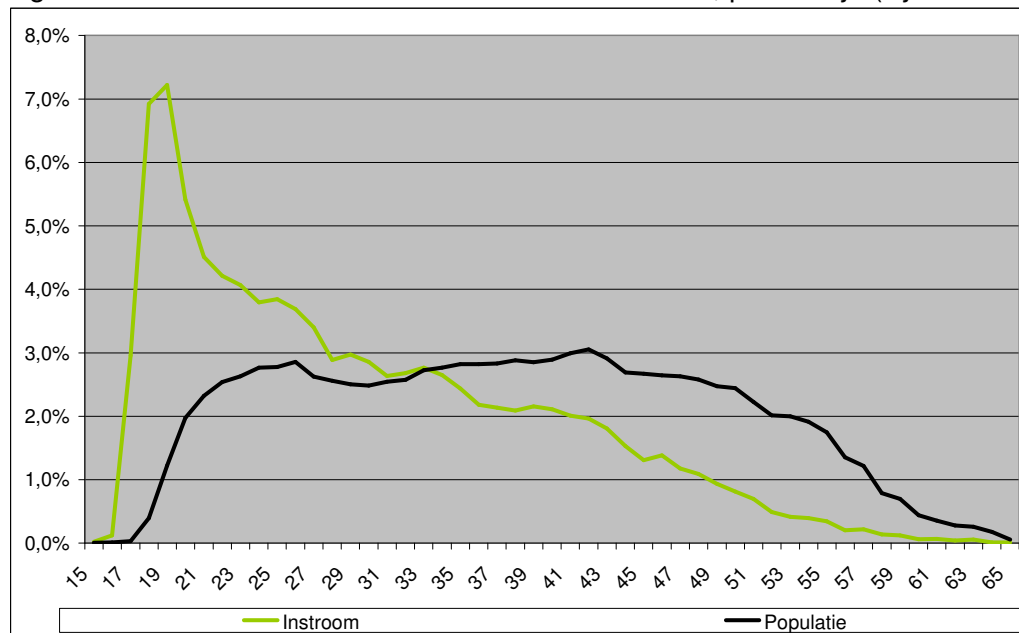
Na de uitstroom te hebben bekeken, en dus het verlies van de sector aan bouwvakarbeiders, dienen de omvang en determinanten van de instroom onderzocht te worden. Als de evolutie over de jaren heen bekijken (zie tabel 15), zien we dat de relatieve instroom gestaag stijgt.

Tabel 15 : instroom in de bouwsector

Jaar	Omvang tewerkstelling	Instroom	Instroom in %
1994	100.479	10.807	10,8%
1998	91.659	10.213	11,2%
2004	93.632	11.974	12,8%
2006	101.194	14.832	14,6%

a) Leeftijd

In figuur 20 wordt de totale populatie geprojecteerd op de subpopulatie ingestroomde bouwvakarbeiders. Wat onmiddellijk opvalt, en niet onlogisch is, is het grote aandeel jongeren in de instroom.

Figuur 20 : het aantal bouwvakarbeiders die instromen, per leeftijd (cijfers 2007)

b) Sector

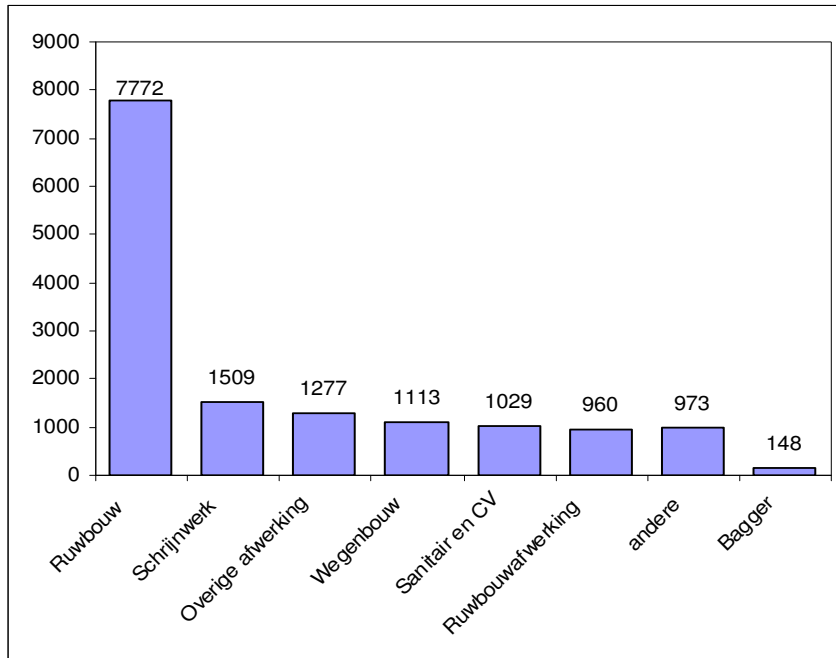
In onderstaande tabel (tabel 16) wordt de populatie bouwvakarbeiders die in de sector instromen, verdeeld over de subsectoren van de bouwsector. Naast het totaal aantal arbeiders per subsector, vindt u het aantal van deze arbeiders die een jaar later ingestroomd zijn.

Tabel 16 : het aantal bouwvakarbeiders die instromen, per sector (cijfers 2007)

Domein	Totale populatie	Instroom	Instroom in %
Ruwbouw	54.421	7.772	14,3%
Schrijnwerk	10.349	1.509	14,6%
Overige afwerking	8.124	1.277	15,7%
Wegenbouw	9.780	1.113	11,4%
Sanitair en CV	7.017	1.029	14,7%
Ruwbouwafwerking	4.895	960	19,6%
Andere	5.589	973	17,4%
Bagger	629	148	23,5%
Totaal	100.804	14.781	14,7%
<i>Niet gekend</i>	<i>390</i>	<i>51</i>	<i>-</i>

Uit analyse van bovenstaande tabel blijkt dat er een redelijk stabiele instroom is over de subsectoren heen. De bagger en de ruwbouwafwerking kennen een relatief hoge instroom.

Figuur 21: het aantal bouwvakarbeiders die instromen, per sector (cijfers 2007)

c) Bedrijfsgrootte

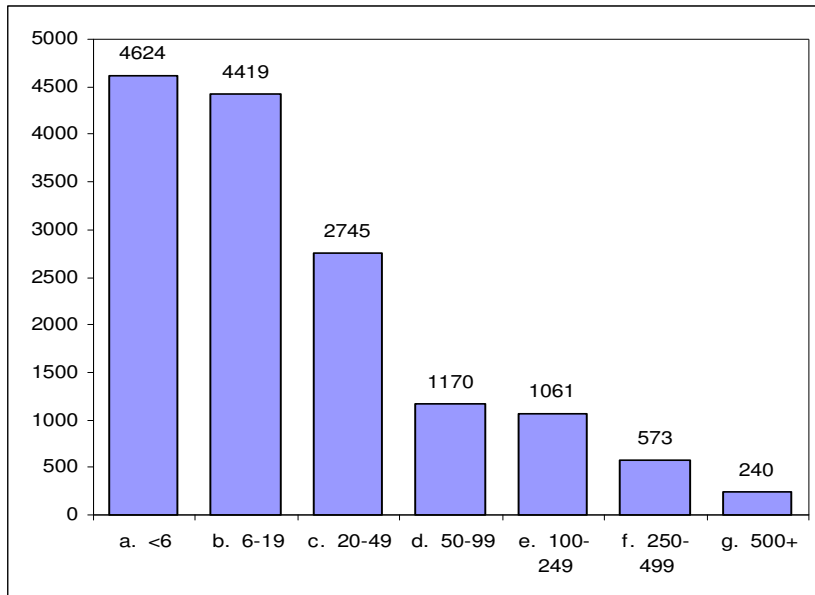
In tabel 17 wordt de verdeling van de bouwvakarbeiders die instromen in de bouwsector naar bedrijfsgrootte gegeven. Naast het totaal aantal arbeiders per bedrijfsgrootte, wordt het aantal arbeiders dat een jaar later ingestroomd is als bouwvakarbeider, weergegeven.

Tabel 17 : het aantal bouwvakarbeiders die instromen, per bedrijfsgrootte (cijfers 2007)

Bedrijfsgrootte	Totale populatie	Instroom	Instroom in %
a. <6	27.036	4.624	17%
b. 6-19	27.521	4.419	16%
c. 20-49	20.166	2.745	14%
d. 50-99	9.514	1.170	12%
e. 100-249	9.256	1.061	11%
f. 250-499	4.411	573	13%
g. 500+	1.446	240	17%
Totaal	99.350	14.832	15%

Uit analyse van bovenstaande tabel blijkt dat kleine bedrijven een relatief grote instroom kennen, net zoals bedrijven met meer dan 500 werknemers. In figuur 22 vindt u de absolute instroom per bedrijfsgrootte.

Figuur 22 : het aantal bouwvakarbeiders die instromen, per bedrijfsgrootte (cijfers 2007)

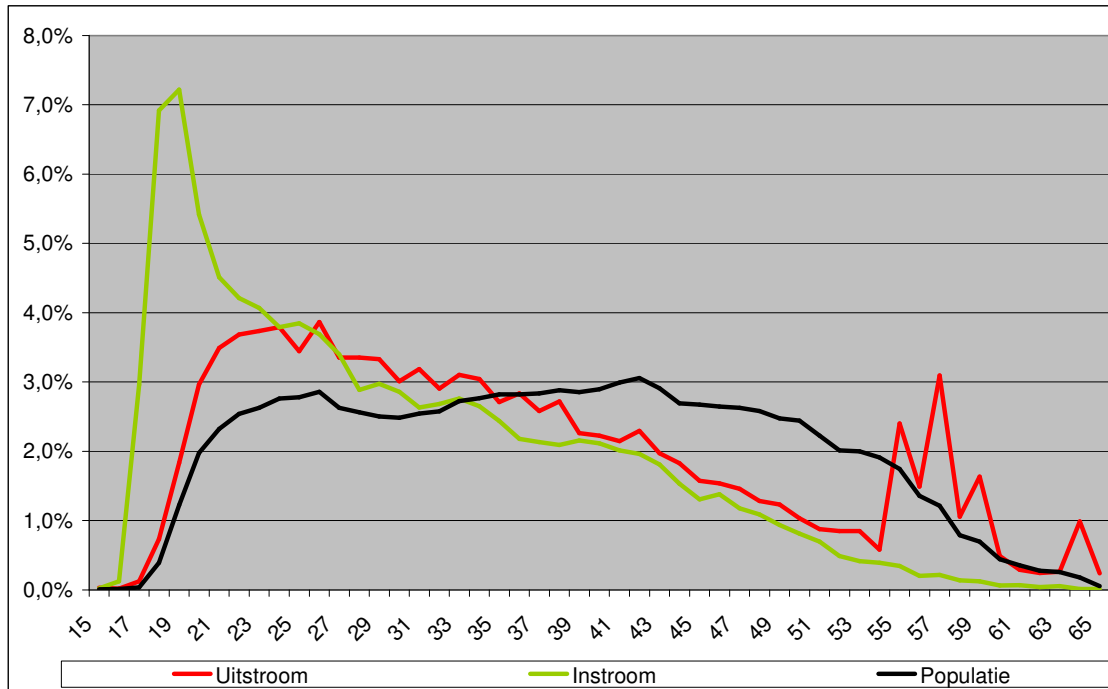

7. Vergelijking Instroom en Uitstroom

De populaties instroom en uitstroom kunnen we vergelijken op basis van enkele variabelen, namelijk leeftijd en subsector.

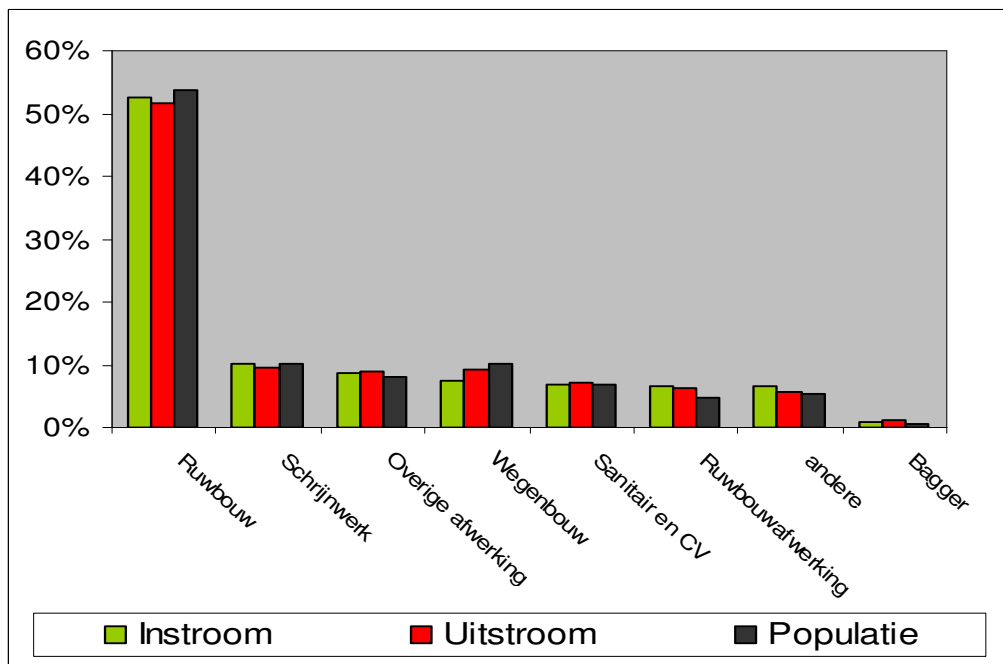
In figuur 23 wordt de leeftijdsverdeling van de populatie instroom vergeleken met de leeftijdsverdeling van de uitstroompopulatie en de leeftijdsverdeling van de totale bevolking bouwvakarbeiders. Zowel bij de instroom als bij de uitstroom is er ten opzichte van de leeftijdsverdeling van de totale bevolking bouwvakarbeiders een oververtegenwoordiging van jonge bouwvakarbeiders. Bij de instroom is dit, uiteraard, meer uitgesproken omwille van de schoolverlaters. Wat echter een slechte zaak is voor de sector, is het verlies van jongeren. Er stromen dus veel jongeren in, maar naderhand verliest de sector hier een aanzienlijk aandeel van.

Figuur 23: leeftijdsverdeling van de instroom en de uitstroom (cijfers 2007)

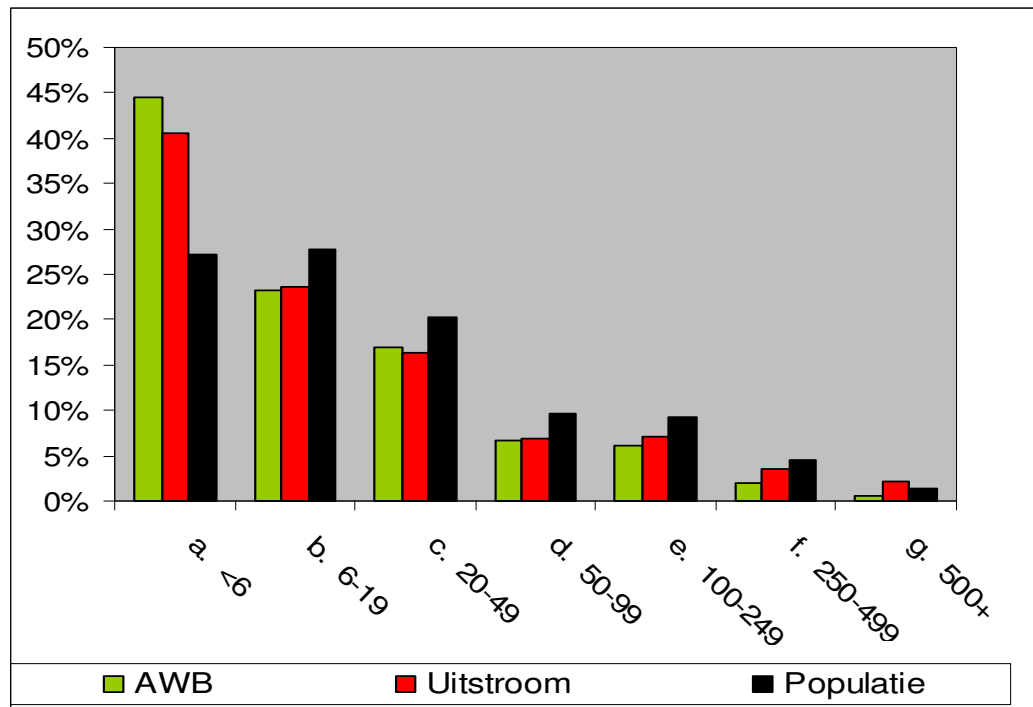

Een tweede variabele waar we een vergelijking tussen de populaties in- en uitstroom kunnen maken, is de subsector. In figuur 24 zien we dat de in- en uitstroom van de meeste subsectoren vrij evenwichtig is. Er moet immers een gezonde balans tussen in- en uitstroom bestaan.

Figuur 24: Instroom en uitstroom opgesplitst naar sector van tewerkstelling (cijfers 2007)

Figuur 25: Instroom en uitstroom opgesplitst naar bedrijfsgrootte van tewerkstelling (cijfers 2007)

C. Totaalbeeld

In dit hoofdstuk wordt een totaalbeeld geplaatst van het personeelsverloop in de bouwsector. Hier zullen alle populaties naast elkaar gegeven worden, namelijk “zelfde werkgever bouw”, “andere werkgever bouw”, “uitstroom” en “instroom”.

1. Historiek

In tabel 18 vindt u de evolutie van het personeelsverloop in de bouwsector tussen 1994 en 2006. Wat opvalt, is dat het totaal verloop sinds 1994 tot 2004 daalde, om in 2006 terug toe te nemen. Waar het totale verloop (awb + uitstroom) in 1994 nog 26,7% was, was dit anno 2004 gedaald tot 19,8%. In 2006 liep het verloop terug op tot 23,1%.

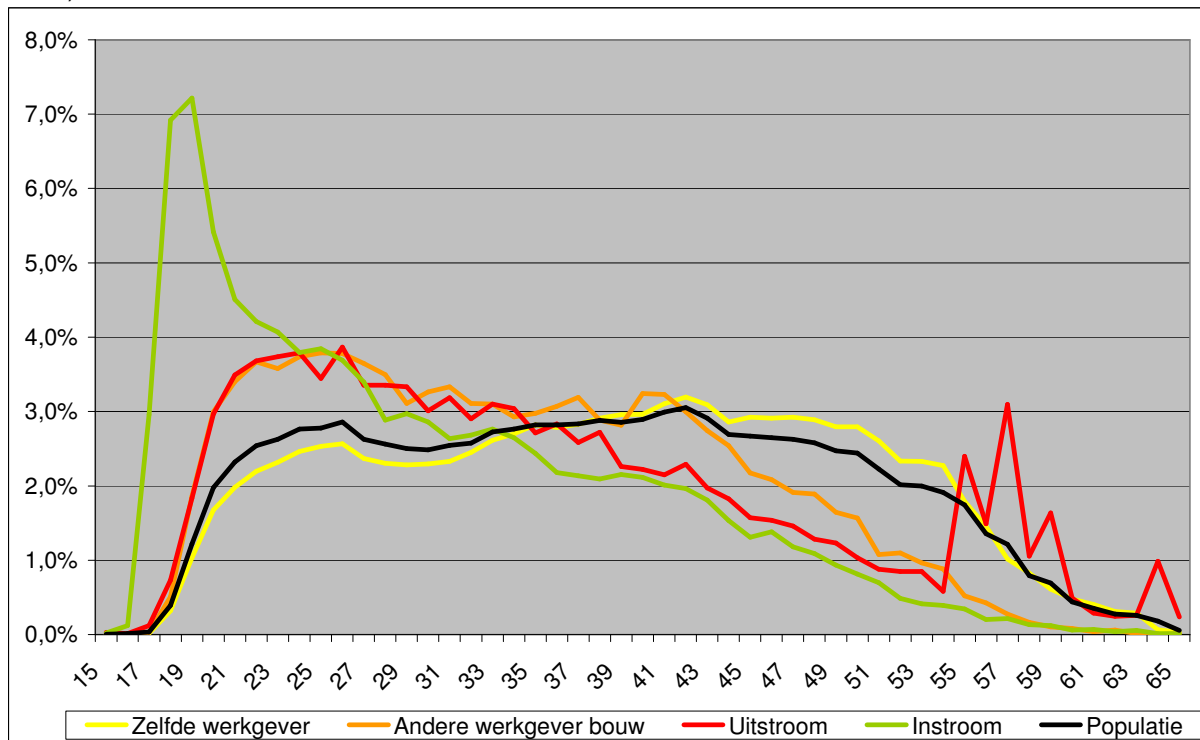
Tabel 18: historiek van het verloop

Jaar	zwb	awb	uitstroom	instroom
1994	73,4%	13,4%	13,2%	10,8%
1998	75,9%	12,6%	11,6%	11,2%
2004	80,4%	9,7%	10,1%	12,8%
2006	76,9%	9,9%	13,2%	14,7%

2. Leeftijd

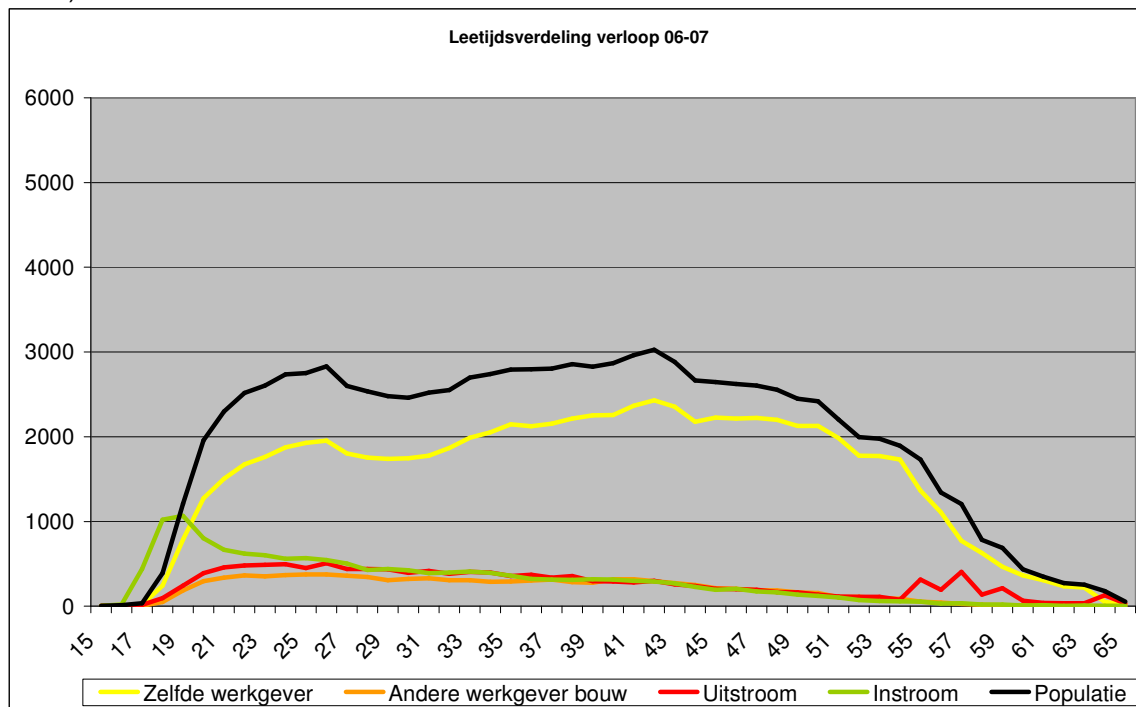
Figuur 26 geeft de relatieve leeftijdsverdelingen van de verschillende subpopulaties en de totale populatie weer. De leeftijdsverdeling van de populatie “zelfde werkgever bouw” benadert de leeftijdsverdeling van de totale populatie. De subpopulaties “uitstroom” en “andere werkgever bouw” kennen een relatief jonge populatie. Bij de uitstroom zijn er uiteraard ook veel oudere bouwvakarbeiders, die op (brug)pensioen gaan of overlijden. De instroom kent uiteraard een zeer groot aandeel jongeren, maar dit wordt gedeeltelijk teniet gedaan door jongeren die uitstromen.

Figuur 26: de leeftijdsverdeling van het verloop in de bouwsector, relatieve aantallen (cijfers 2007)

We kunnen de leeftijdsverdeling van de verschillende subpopulaties ook in absolute cijfers bekijken (zie figuur 27). Als we alle lijnen in de figuur zouden optellen, zouden we komen tot de zwarte lijn (totale populatie).

Figuur 27: de leeftijdsverdeling van het verloop in de bouwsector, absolute cijfers (cijfers 2007)

3. Sector

In tabel 19 vindt u het personeelsverloop per subsector.

Tabel 19: het verloop in de bouwsector per sector (cijfers 2007)

Domein	Zelfde werkgever in %	Andere werkgever in %	Uitstroom in %	Instroom in %
Ruwbouw	76,37%	10,91%	12,72%	14,28%
Schrijnwerk	79,95%	7,69%	12,35%	14,58%
Overige afwerking	75,74%	9,48%	14,78%	15,72%
Wegenbouw	79,58%	8,33%	12,10%	11,38%
Sanitair en CV	78,85%	7,36%	13,79%	14,66%
Ruwbouwafwerking	70,73%	11,88%	17,39%	19,61%
Andere	75,52%	10,49%	13,99%	17,41%
Bagger	71,98%	2,79%	25,23%	23,53%
Totaal	76,83%	9,93%	13,24%	14,66%

4. Bedrijfs grootte

In tabel 20 vindt u het personeelsverloop in de bouwsector, verdeeld naar bedrijfs grootte. Hieruit blijkt dat hoe groter het bedrijf, hoe meer de arbeider geneigd is om bij dezelfde werkgever te blijven, hoe minder de arbeiders geneigd zijn om binnen de bouwsector van werkgever te veranderen en hoe minder de arbeiders geneigd zijn de sector te verlaten. Dit geldt echter niet voor bedrijven met meer dan 500 werknemers. Hier dient echter de volgende opmerking gemaakt te worden: omdat de bouwsector slechts enkele bedrijven van dergelijke omvang kent, kan een sterk verloop in één van deze bedrijven resulteren in een vertekening van de cijfers.

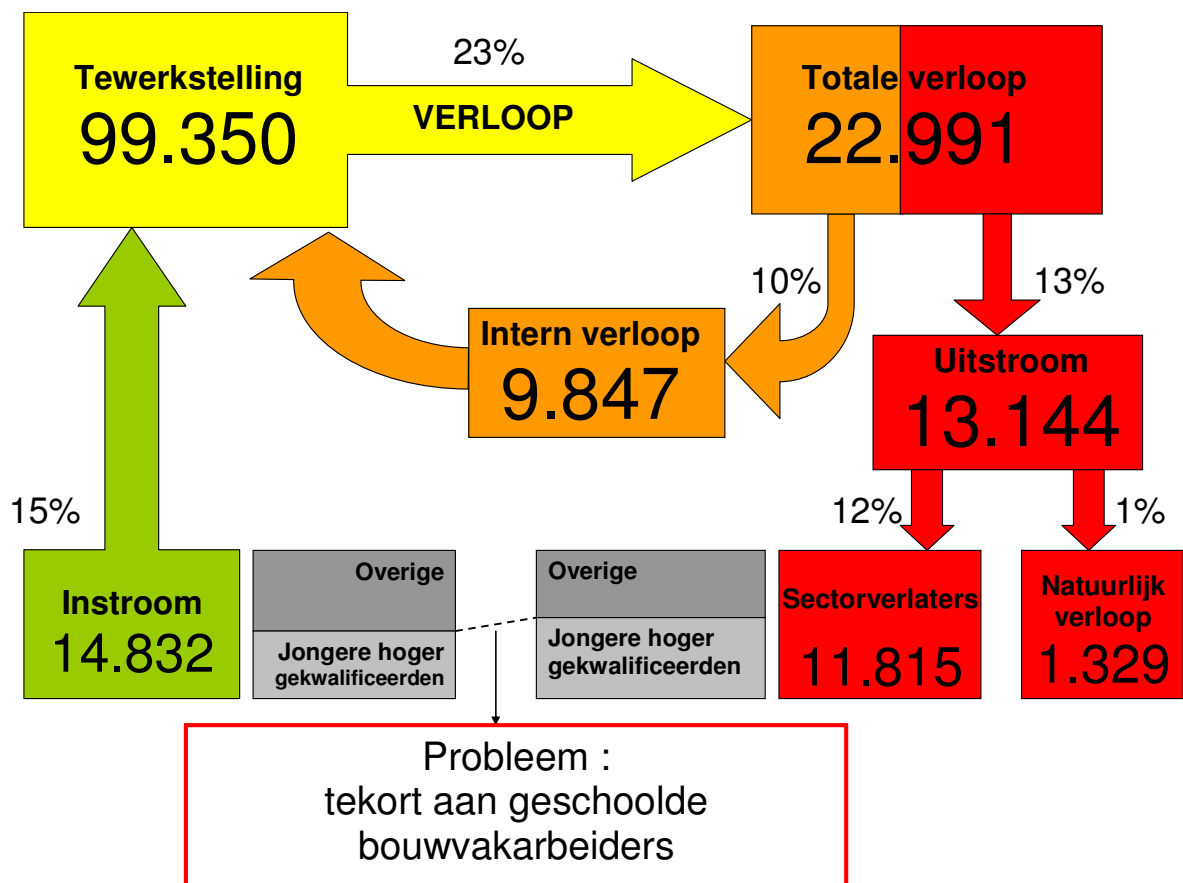
Tabel 20: het verloop in de bouwsector per bedrijfs grootte (cijfers 2007)

Bedrijfs grootte	zwb	awb	uitstroom	instroom
a. <6	64,10%	16,17%	19,73%	18,30%
b. 6-19	80,45%	8,31%	11,25%	14,95%
c. 20-49	81,11%	8,28%	10,61%	13,03%
d. 50-99	83,41%	7,01%	9,58%	11,81%
e. 100-249	83,52%	6,43%	10,05%	11,26%
f. 250-499	85,31%	4,35%	10,34%	12,44%
g. 500+	76,14%	4,50%	19,36%	17,51%
Totaal	76,86%	9,91%	13,23%	14,66%

5. Schema

Het verloop van de arbeiderspopulatie van juni 2006 over de periode van één jaar wordt in onderstaand schema weergegeven.

Figuur 28: schematisch overzicht van het verloop in de bouwsector (cijfers 2007)

Van de, bij benadering, 99.500 in 2006 tewerkgestelde arbeiders zijn er ongeveer 23.000 van werkgever veranderd (23%). Van deze 23.000 zijn er 9.800 binnen de sector van werkgever veranderd. 13.100 arbeiders (12%) hebben de sector verlaten. Hiervan vallen 1.300 personen onder natuurlijk verloop: zij zijn op (brug)pensioen, langdurig werkonbekwaam of zijn overleden. De resterende 11.800 arbeiders zijn overgestapt naar een andere sector, zijn werkloos of zijn van statuut veranderd (bediende of zelfstandige).

Wanneer we deze resultaten vergelijken met het vorig grootschalige onderzoek naar personeelsverloop in de bouwsector (gegevens van 1994), komen we tot de vaststelling dat

het totaal verloop gedaald is van 20 % tot 23% van het totaal aantal arbeiders. Deze stijging is toe te schrijven aan een stijging van de uitstroom. 10% van het totale verloop verandert van werkgever binnen de bouwsector en 13% stroomt uit de sector, waar dit in 2004 nog respectievelijk 10% en 10% was. De instroom stijgt sterk 8 % in 1994 en 15 % in 2006.

III. Mogelijke instroom en nodige instroom

1. Nationaal

Tabel 21: geschatte uitstroom en potentiële instroom in België per beroep.

Beroep	Geschatte uitstroom		Potentiële instroom							
	# arb	Geschatte uitstroom	Totale potentiële instroom	Voltijds onderwijs	JLW	ABO	Andere deeltijdse instroom	Middenstand	Basisopleiding	IBO
Metselaar	27.078	3.951	5.937	1.389	265	349	699	884	1.157	1.194
Schrijnwerker-Timmerman	20.644	2.941	4.181	2.403	66	94	224	244	460	690
Wegenwerker	14.461	2.077	615	9	30	25	25	35	266	225
Bekister	9.027	1.315	204	0	11	6	5	0	128	54
Chauffeur	8.813	1.270	0	0	0	0	0	0	0	0
Schilder-decorateur	7.762	1.116	1.769	386	36	64	169	315	471	328
Bouwplaatsmachinist	7.444	1.064	343	82	0	17	2	1	192	49
Monteur centrale verwarming	6.076	881	1.242	314	18	125	53	285	209	238
Dakdekker	5.906	860	1.216	46	22	199	113	278	272	286
Stukadoor	5.842	848	977	6	17	48	68	161	305	372
Sanitair installateur	5.537	803	1.126	256	34	35	83	264	222	232
Dakafdichter	4.536	660	68	20	10	1	1	0	36	0
Ijzervlechter	4.231	614	393	0	0	1	0	0	129	263
Tegelzetter	3.753	545	761	12	38	62	51	140	320	138
Interieurbouwer	3.637	518	243	193	9	15	9	17	0	0
Industrieel isolatiewerker	2.646	372	67	0	1	8	0	0	16	42
Natuursteenbewerker	2.390	339	83	3	1	3	2	15	26	33
Bestuurder mobiele kraan/verreiker	2.203	315	2	0	0	0	0	0	0	2
Stellingbouwer	2.186	316	92	0	0	0	0	0	90	2
Dekvloerlegger	2.072	301	12	0	2	9	1	0	0	0
Prefab-monteerder	2.020	291	15	0	1	0	0	0	0	14
Industrieel schilder	1.828	263	86	0	0	0	0	0	57	29
Magazijnier	1.682	243	6	0	1	0	0	0	5	0
Voeger	1.351	196	143	0	10	10	6	42	0	75
Torenkraanbestuurder	1.324	193	69	0	0	0	0	0	54	15
Gevelwerker	1.198	174	39	0	0	13	5	0	21	0
Werktuigkundige (voor de baggervaart)	1.125	162	8	8	0	0	0	0	0	0
Glaswerker	1.090	155	90	0	0	0	0	10	6	74
Betonhersteller	1.019	148	11	0	0	0	0	0	0	11
Boorder	1.006	143	0	0	0	0	0	0	0	0
Baggerwerker	958	135	16	16	0	0	0	0	0	0
Bronbemaler	588	85	2	0	0	0	0	0	0	2
Heimachinist	410	59	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	161.843	23.332	19.816	5.143	572	1.084	1.516	2.691	4.442	4.368

Zoals blijkt uit tabel 21 zullen er naar alle waarschijnlijkheid meer bouwvakarbeiders uitstromen, dus mensen met bouwervaring, dan dat er geschoolde bouwvakkers zullen instromen. De problemen stellen zich scherp voor volgende beroepen (top 10):

1. Wegenwerker
2. Chauffeur
3. Bekister
4. Bouwplaatsmachinist
5. Dakafdichter
6. Bestuurder mobiele kraan/verreiker
7. Industrieel isolatiewerker
8. Dekvloerlegger
9. Prefab-monteerder
10. Magazijnier

2. Vlaanderen

Tabel 22: geschatte uitstroom en potentiële instroom in Vlaanderen per beroep.

Beroep	Geschatte uitstroom		Potentiële instroom							
	# arb	Geschatte uitstroom	Totale potentiële instroom	Voltijds onderwijs	JLW	ABO	Andere deeltijdse instroom	Middenstand	Basisopleiding	IBO
Metselaar	15.566	2.055	3.018	912	210	44	192	353	682	625
Schrijnwerker-Timmerman	14.084	1.859	3.078	1.984	42	16	168	36	287	545
Wegenwerker	9.341	1.233	367	9	29	6	15	18	148	142
Chauffeur	5.530	730	0	0	0	0	0	0	0	0
Bekister	5.260	694	166	0	11	0	4	0	97	54
Bouwplaatsmachinist	4.956	654	177	27	0	0	0	0	118	32
Schilder-decorateur	4.903	647	1.215	329	35	8	106	129	330	278
Monteur centrale verwarming	3.625	479	542	222	0	9	9	79	88	135
Stukadoor	3.488	460	668	0	16	7	13	93	206	333
Dakdekker	3.466	457	470	36	18	13	2	61	97	243
Sanitair installateur	3.316	438	666	187	33	13	44	132	97	160
Dakafdichter	2.692	355	37	0	1	1	0	0	35	0
Ijzervlechter	2.507	331	168	0	0	0	0	0	100	68
Interieurbouwer	2.477	327	193	193	0	0	0	0	0	0
Tegelzetter	2.244	296	362	12	31	3	15	84	142	75
Industrieel isolatiewerker	1.950	257	52	0	1	5	0	0	16	30
Natuursteenbewerker	1.688	223	15	3	1	1	1	2	7	0
Bestuurder mobiele kraan/verreiker	1.457	192	2	0	0	0	0	0	0	2
Stellingbouwer	1.337	176	90	0	0	0	0	0	90	0
Prefab-monteerder	1.259	166	1	0	1	0	0	0	0	0
Dekvloerlegger	1.244	164	3	0	2	1	0	0	0	0
Industrieel schilder	1.144	151	30	0	0	0	0	0	30	0
Magazijnier	1.037	137	6	0	1	0	0	0	5	0
Voeger	805	106	133	0	10	0	6	42	0	75
Torenkraanbestuurder	763	101	37	0	0	0	0	0	22	15
Glaswerker	743	98	25	0	0	0	0	10	0	15
Gevelwerker	715	94	22	0	0	1	0	0	21	0
Werktuigkundige (voor de baggervaart)	705	93	8	8	0	0	0	0	0	0
Boorder	679	90	0	0	0	0	0	0	0	0
Baggerwerker	663	87	16	16	0	0	0	0	0	0
Betonhersteller	599	79	11	0	0	0	0	0	0	11
Bronbemaler	366	48	0	0	0	0	0	0	0	0
Heimachinist	265	35	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	100.872	13.315	11.578	3.938	442	128	575	1.039	2.618	2.838

Zoals blijkt uit tabel 22 zullen er, in Vlaanderen naar alle waarschijnlijkheid meer bouwvakarbeiders uitstromen, dus mensen met bouwervaring, dan dat er geschoolde bouwvakkers zullen instromen. De problemen stellen zich scherp voor volgende beroepen (top 10):

1. Wegenwerker
2. Chauffeur
3. Bekister
4. Bouwplaatsmachinist
5. Dakafdichter
6. Natuursteenbewerker
7. Industrieel Isolatiewerker
8. Bestuurder mobiele kraan/verreiker
9. Prefab-monteerder
10. Ijzervlechter

fvb·ffc
constructiv

FVB: Fonds voor Vakopleiding in de Bouwnijverheid

Koningsstraat 45

1000 Brussel

Tel. : 02 210 03 33

Fax : 02 210 03 99

www.debouw.be

Deze publicatie kwam tot stand met steun van het **Europees Sociaal Fonds**. Het ESF stelt middelen ter beschikking voor initiatieven die bijdragen tot meer en betere jobs voor meer mensen.

Ontdek de werking in Vlaanderen via www.esf-agentschap.be.

ESF investeert in jouw toekomst.

Kernthema's ESF 2007-2013

Talenten activeren

Arbeidskansen geven

Ondernemen met mensen

